

ELVERUM
KOMMUNE

TERTIALRAPPORT

2. tertial 2020

Innhold

Kommunedirektørens oppsummering	2
Overordnede mål og utvikling.....	3
Overordnede mål	3
Frie inntekter – skatt og inntekstutjevning.....	5
Lønns- og pensjonsreserven	7
Korona 2020 (Covid-19)	7
Tjenesteområder under tilsyn.....	10
Gjennomføringsplan for kommunestyrets vedtak på Handlings- og økonomiplan 2020 – 2023	12
Oppfølging av politiske vedtak 2. tertial 2020.....	14
Bemanningsoversikt	17
Sykefravær.....	18
Finansforvaltning	19
Nøkkeltall	19
Lån til finansiering av kommunale investeringer	19
Formidlingslån/Startlån	19
Plasseringer av kortsiktig likviditet	19
Budsjetterte renteinntekter og -utgifter.....	19
Tjenesteområdene – mål for tjenesteproduksjonen – avvikspåprognose ordinær drift.....	21
Innledning	21
Politisk styring.....	22
Administrasjon	22
Barnehage	22
Skole.....	23
Barnevern.....	24
Helse - forebygging og behandling	24
Pleie og omsorg.....	25
Sosial tjenestebistand	27
Sosial – økonomisk bistand	27
Kultur og religiøse formål.....	27
Teknisk forvaltning	28
Teknisk drift.....	28
Næringsutvikling	29
Fellesfunksjoner	29
Oppsummert prognose for 2020	30
Investeringsprosjekter - status.....	32

Kommunedirektørens oppsummering

Tertialrapport 2/2020 viser kommunens økonomiske situasjon pr 31.08.2020, en kort status fra de forskjellige tjenesteområdene i kommunen med hensyn til måloppnåelse i tjenesteproduksjonen og status i pågående utviklingsarbeid. Videre redegjøres det for status på planlagte investeringsprosjekter, bemanningsoversikt, sykefravær/nærvær, oppfølgingen av kommunestyrets vedtak på Handlings- og økonomiplanen, oppfølging av politiske vedtak gjennom driftsåret og status på tjenesteområder under tilsyn.

Tertialrapporteringen gjøres blant annet for å ha kontroll på den økonomiske utviklingen, og sjekke at budsjettforutsetningene for inneværende år stemmer. Årets budsjett vil også danne grunnlag for neste års budsjett. Det å foreta en kontroll av årets budsjett mot drift er derfor en forutsetning for å ha realistiske rammer som grunnlag for neste års budsjettering.

Når det gjelder Koronasituasjonen har Elverum kommune ikke hatt smittesituasjon som har påført kommunen store utfordringer i tertial 2/20. Det kan være mange årsaker til det. Innbyggerne har vært flinke til å følge de generelle smitteverntreglene og ansatte som har hatt et utøvende ansvar med å planlegge og forebygge for at en eventuell smitte i populasjonen ikke skal utvikle seg, har gjort en formidabel innsats. Det arbeidet som er gjort fra kommunens ledere og ansatte for å tilpasse seg alle de føringer og anbefalinger som er kommet fra sentrale myndigheter, har vært imponerende.

Utgifter til koronarelaterte oppgaver/aktiviteter har et forventet merforbruk på 43 millioner kroner i 2020. Dette er dekket inn ved statlige tiltakspakker. Prognosen for koronarelaterte avvik er positivt med 0,7 millioner kroner. Dette er foreløpige prognoser, og et stort smitteutbrudd, eller mange små, vil sannsynligvis påføre kommunen vesentlige merutgifter. Sannsynligheten for dette må vurderes som relativt stor. Signaler fra sentrale myndigheter er det vil komme flere tiltakspakker i løpet av høsten som skal gi kompensasjon for merutgifter i kommunal sektor.

Innenfor ordinært driftsbudsjett har situasjonen endret seg positivt innenfor noen tjenesteområder når det gjelder budsjettmessig balanse ved årets slutt. Samlet avvik på tjenesteområdene eksklusiv fellesfunksjoner er negativt med 10,6 millioner kroner. En betydelig bedring av rentesituasjonen gjør at kommunen samlet sett vil ha balanse mellom utgifter og inntekter ved årets slutt.

Kommunedirektøren har i tertialrapport nr. 2 de siste årene vist til at grunnskolepoengene stadig blir bedre for de som går ut 10.klasse. Det er gledelig å kunne vise til at den positive trenden vi har hatt de siste årene fortsetter. Grunnskolepoengene for Elverum er 0,2 poeng bedre enn det som er målsatt. De er også bedre enn for Innlandet og nasjonalt. Elverum oppnådde 43,2, nasjonalt er resultatet 43,1 og for Hedmark/Innlandet 42,8.

Elverum kommune, 6.10.2020.

Kristian Trengereid
Kommunedirektør

Overordnede mål og utvikling

Overordnede mål

Kommuneplanens samfunnsdel er kommunens overordnede plan med visjonen: «Elverum har hjerterom». Et vesentlig langsiktig mål i kommuneplanen er at «Elverum skal være et godt og sunt sted å leve, med aktive, glade og friske innbyggere». Kommunens planverk består i tillegg av i størrelsesorden 20 strategiske planer fordelt på 6 samfunnsområder forankret i kommuneplanen – jfr. kommunens planstrategi. Disse planene har mål og strategier som i sin tur er grunnlag for de konkrete målene (med indikatorer) i Handlings- og økonomiplanen 2020-23 med virksomhetsplan og årsbudsjett for året 2020.

Kommunen har noen overordnede mål som gjelder hele organisasjonen på dimensjonene:

- Samfunn
- Økonomi
- Organisasjon
- Tjenestekvalitet

Disse overordnede målene (indikatorer for hele organisasjonen) vises i tabellen under. Det er i tillegg mål for tjenesteproduksjonen innenfor hvert tjenesteområde med tilhørende tjenester (virksomhetsplanen) – se omtale i kapitlet «Tjenesteområdene – mål for tjenesteproduksjonen – avviksprognose ordinær drift» under.

For fullstendighetens skyld er det i tabellen under også medtatt indikatorer som måles og kun kan rapporteres i årsmelding, da dette er indikatorer som følges opp og inngår som en del av det som defineres som overordnede mål på en av de nevnte dimensjoner. Dette gjelder f.eks. de indikatorene som måles på medarbeidertilfredshet (10-faktor).

Dimensjoner med indikatorer	Resultat 2017	Resultat 2018	Resultat 2019	MÅL 2020	1. tertial 2020	2. tertial 2020
Samfunnsdimensjonen						
Innbyggertall, 31. desember	21 123	21 191	21 254	21 306	21 211*	21 243**
Reduksjon i energiforbruket i kommunale bygg relatert til referanseåret 2009 – 2010, korrigert for utetemperatur, areal og brukstid	-23 %	-18 %	-21 %	-21 %	Årsrapp.	Årsrapp.
Økonomidimensjonen						
Netto driftsresultat i % av brutto driftsinntekter (målet er 2,0 %).	1,04 %	-0,31 %	0,55 %	2,0 %	Årsrapp.	Årsrapp.
Udisponerte disposisjonsfond i % av brutto driftsinntekter (målet er 4,0 %).	1,45 %	0,78 %	0,70 %	4,0 %	Årsrapp.	Årsrapp.
Netto lånegjeld i % av brutto driftsinntekter (maks 100 %).	104 %	123 %	125 %	100 %	Årsrapp.	Årsrapp.
Egenfinansiering av investeringsporteføljen ekskl. VARF (mål er 20 %).	0,2 %	1,9 %	2,7 %	20 %	Årsrapp.	Årsrapp.

Dimensjoner med indikatorer	Resultat 2017	Resultat 2018	Resultat 2019	MÅL 2020	1. tertial 2020	2. tertial 2020
Organisasjonsdimensjonen						
Nærværsprosent (antall arbeidsdager på arbeid i forhold til antall tilgjengelige arbeidsdager – i %)	91,9 %	92,0 %	92,3%	92,5 %	91,5 %	92,9%
Medarbeidertilfredshet – 10 faktor (basert på svar fra medarbeidere der den enkelte svarer på en skala fra 1–5 (1=svært uenig og 5=svært enig). Tallene viser det samlede gjennomsnitt for kommunens medarbeidere.						
1: Indre motivasjon – oppleves oppgavene som en drivkraft og som spennende og stimulerende.	Ikke målt	4,3	Ikke målt	4,3	Årsrapp.	Årsrapp.
2: Mestringsstro – tiltro til egen kompetanse og mulighet til å mestre utfordringer.	Ikke målt	4,4	Ikke målt	4,4	Årsrapp.	Årsrapp.
3: Autonomi – opplevelse av å ha mulighet til å jobbe selvstendig.	Ikke målt	4,3	Ikke målt	4,3	Årsrapp.	Årsrapp.
4: Bruk av kompetanse – brukt egen jobbrelevant kompetanse på en god måte.	Ikke målt	4,3	Ikke målt	4,3	Årsrapp.	Årsrapp.
5: Mestringsorientert ledelse – ledelse som vektlegger at den enkelte medarbeider skal få utvikle seg best mulig i forhold til egne forutsetninger.	Ikke målt	4,0	Ikke målt	4,1	Årsrapp.	Årsrapp.
6: Rolleklarhet – forventningene til jobben som skal utføres er tydelig definert og kommunisert.	Ikke målt	4,4	Ikke målt	4,4	Årsrapp.	Årsrapp.
7: Relevant kompetanseutvikling – best mulig rustet til å utføre sine oppgaver med høy kvalitet.	Ikke målt	3,7	Ikke målt	3,8	Årsrapp.	Årsrapp.
8: Fleksibilitetsvilje – fleksibel på jobb og tilpasse sin måte å jobbe på til nye behov og krav.	Ikke målt	4,5	Ikke målt	4,5	Årsrapp.	Årsrapp.
9: Mestringsklima – motiveres av å lære, utvikle seg og gjøre hverandre gode.	Ikke målt	4,1	Ikke målt	4,2	Årsrapp.	Årsrapp.
10: Prososial motivasjon – nyttig og verdifullt for andre.	Ikke målt	4,7	Ikke målt	4,7	Årsrapp.	Årsrapp.
Tjenestekvalitetsdimensjonen						
Tjenestene skal være innenfor lov og forskrift. (Tilsyn fra fylkesmann på ulike tjenesteområder blir rapportert i tertialrapportene og årsrapporten)	Ja	Ja	Nei	Ja	Ja	Ja
Brukerundersøkelser på ulike tjenester						
Resultat for bruker	5,3	4,7	5,1	4,7	Årsrapp.	Årsrapp.
Respektfull behandling	5,5	5,1	5,4	5,1	Årsrapp.	Årsrapp.
Tilfredshet med informasjon	4,8	4,5	4,9	4,5	Årsrapp.	Årsrapp.

Tabell: Mål og resultater for Elverum kommunes virksomhet målt på sentrale indikatorer innenfor 4 dimensjoner – samfunn, økonomi, organisasjon og tjenestekvalitet. Resultatutvikling i 2020 per 2. tertial blir kun rapportert på de indikatorene som har registrerte resultater i samme periode. Se pålegg som følge av de ulike tilsyn senere i rapporten.

*** = offisielle innbyggertall kunngjøres kun ved utgangen av hvert kvartal, innbyggertallet her er ved utgangen av 1.kvartal 2020. ** = innbyggertallet her er ved utgangen av 2.kvartal 2020.**

Frie inntekter – skatt og inntekstutjevning

Lokal skatteinngang må sees sammen med inntekstutjevningen i rammetilskuddet. Avvik i forhold til landsgjennomsnittet korrigeres ved at det foretas en utjevning mellom alle kommuner. Elverum kommune ligger under landsgjennomsnittet og hver måned får kommunen inntekstutjevning i tillegg til skatteinngang. Samlet skatte og inntekstutjevning vil være cirka 94 % av landsgjennomsnittet. Det betyr at skatteinngangen på landbasis har størst betydning for kommunens samlede inntekter i form av skatt og inntekstutjevning.

Skatteinngang i forhold til periodisert budsjett				
Måned	Regnskap	Budsjett	Avvik	Avvik i %
Januar	67 207	64 825	2 382	3,67 %
Februar	69 669	66 962	2 707	4,04 %
Mars	157 112	152 545	4 567	2,99 %
April	159 599	155 724	3 875	2,49 %
Mai	244 298	248 957	-4 659	-1,87 %
Juni	248 252	250 929	-2 677	-1,07 %
Juli	314 598	311 731	2 867	0,92 %
August	321 004	317 790	3 214	1,01 %

Ved utgangen av august var lokal skatteinngang 3,2 millioner kroner, eller 1 %, over periodisert budsjett. Sammenlignet med samme periode i 2019 er det en nedgang på 12,1 %. På landsbasis var skatteinngang 1,2 % mer enn tilsvarende periode i fjor.

Grafen over viser avvik i lokal skatteinngang sett opp mot revidert nasjonalbudsjett. Nedgangen i mai og juni er i hovedsak et resultat av redusert sysselsetting på grunn av korona-situasjonen, men også utsatt betalingsfrist på forskuddsskatter.

Inntekstutjevning i forhold til periodisert budsjett				
Måned	Regnskap	Budsjett	Avvik	Avvik i %
Januar	11 119	10 233	886	8,65 %
Februar	12 556	12 215	341	2,79 %
Mars	28 208	28 782	-574	-2,00 %
April	30 703	31 131	-428	-1,38 %
Mai	50 012	55 342	-5 330	-9,63 %
Juni	52 868	56 982	-4 114	-7,22 %
Juli	65 475	66 726	-1 251	-1,87 %
August	66 443	68 960	-2 517	-3,65 %

Ved utgangen av august var inntekstutjevningen i rammetilskuddet 2,5 millioner kroner under periodisert budsjett.

Grafen over viser avvik i inntekstutjevning sett opp mot revidert nasjonalbudsjett. Årsaken til nedgangen i mai og juni er den samme som for lokal skatteinngang.

Skatt og inntektsutjevning i forhold til periodisert budsjett				
Måned	Regnskap	Budsjett	Avvik	Avvik i %
Januar	78 326	75 058	3 268	4,2 %
Februar	82 225	79 177	3 048	3,7 %
Mars	185 320	181 327	3 993	2,2 %
April	190 302	186 856	3 446	1,8 %
Mai	294 310	304 299	-9 989	-3,4 %
Juni	301 120	307 911	-6 791	-2,3 %
Juli	380 073	378 457	1 616	0,4 %
August	387 447	386 749	698	0,2 %

Ved utgangen av august var skatt og inntektsutjevningen helt i samsvar med budsjett. Etter en god start i januar – april kom «nedturen» i mai som følge av koronasituasjonen. Ved utgangen av august var samlet skatt og inntektsutjevning 0,7 millioner kroner over periodisert budsjett.

I forslag til revidert nasjonalbudsjett (RNB) har regjeringen tatt hensyn til mange av de økonomiske konsekvensene koronasituasjonen gir. De fleste av kompensasjonsordningene for kommunene er innarbeidet i RNB og fordelt mellom kommunene gjennom inntektssystemet. Det er i tillegg kommet en ytterligere økning frie inntekter gjennom prop. 127S kompensasjon for reduserte skatteinntekter.

Tabellen nedenfor viser endringer i kommunens frie inntekter etter Stortingets forslag til endringer i frie inntekter inneværende år.

Frie inntekter - hele tusen	1	2	3	4
	Budsjett 2020	Revidert budsjett 2020	Endring	Justert budsjett 2020
Skatt på inntekt og formue	-533 181	-523 379	1 714	-521 665
Rammetilskudd	-561 162	-583 354	-2 043	-585 397
Rammetilskudd - inntektsutjevning	-109 974	-104 728	338	-104 390
Sum frie inntekter	-1 204 317	-1 211 461	9	-1 211 452

Kolonne 1 viser opprinnelig budsjett inneværende år og som ble vedtatt i desember i fjor.

Kolonne 2 viser revidert budsjett etter 1. tertialrapport og revidert nasjonalbudsjett.

Kolonne 3 viser endringer i de frie inntektene som følge av prop. 127S.

Kolonne 4 viser de frie inntektene basert på ny prognosemodell hvor endringer i prop. 127S er innarbeidet.

Hovedgrunnen til økning i rammetilskuddet er å kompensere for reduksjon i forventede skatteinntekter i inneværende år. Hva som blir de faktiske økonomiske konsekvenser av koronasituasjonen er for tidlig å si, og det er derfor også vanskelig å si om økningen i frie inntekter vil gi nødvendig kompensasjoner.

Skatteinntekter inneværende år er svært vanskelig å beregne, det er fortsatt to terminer igjen for innbetaling av skatt. Når skatteinngangen i november blir kjent, er cirka 99 % av forventet skatteinngang kjent, og først da kan vi med sikkerhet si noen om hva årets samlede skatteinntekter blir.

Koronasituasjonen og økonomiske konsekvenser av smittereduserende tiltak har påvirket kommunens frie inntekter. Grafen over viser avvik i inntektsutjevning og skatteinntekter sett opp mot revidert nasjonalbudsjett. I forhold til nye prognoser har kommunen noe merinntekter.

Lønns- og pensjonsreserven

Det er budsjettert med midler til lønnsoppgjør på 24,4 millioner kroner som skal dekke virkningen av sentralt og lokalt lønnsoppgjør. Dette beløpet forutsatte en lønnsøkning på 3,6 % i tråd med statsbudsjettet. Lønnsoppgjøret for 2020 er nå kjent og årets lønnsvekst er beregnet til 1,7 %. Det betyr at 18 millioner kroner kan omdisponeres.

Inndekning av tidligere års premieavvik er budsjettert med 19,7 millioner kroner. Premieavviket i 2019 ble vesentlig lavere enn forventet. Det betyr at 4 millioner kroner kan omdisponeres.

Det er budsjettert 15,7 millioner kroner til pensjonsreserve for 2020. Denne reserven skal dekke reguleringspremien, det vil si pensjonspremie som faktureres fra selskapene etter at lønns- og trygdeoppgjør er kjent. I pensjonsreserven er det også tatt hensyn til premieavvik fra pensjonselskapene; EKP, KLP og SPK. Ettersom nå resultatet av lønns- og trygdeoppgjøret vil bli langt lavere, vil reguleringspremien bli lavere. Imidlertid vil dette påvirke premieavviket tilsvarende fordi det beregnes i forhold til faktisk utbetalte pensjonsutgifter. Budsjettert pensjonsreserve bør derfor ikke reduseres.

Korona 2020 (Covid-19)

Sentrale myndigheter har gjennom revidert nasjonalbudsjett og andre Stortingsproposisjoner gjort forsøk på å komme med økonomiske anslag på effekten av koronautbruddet i norske kommuner. Smittereduserende tiltak har gitt kommunene merutgifter og mindretgifter, og ikke minst mindreinntekter i form av skatteinntekter og andre inntekter (kultur, kino, utleie, oppholdsbetalinger m.m.).

Elverum kommune har så langt hatt små utbrudd av koronasmitte sammenlignet med andre kommuner.

Regnskapet ved utgangen av august viser at kommunen har bokført 21,3 millioner kroner i koronarelaterte merutgifter. Tapte inntekter kommer i tillegg. Alle sektorer, staber og tjenesteområder har i forbindelse med tertialrapporten og rapportering til Fylkesmannen foretatt beregninger på hva kommunen har hatt av koronarelaterte merutgifter, mindretgifter og mindreinntekter (Koronarelaterte avvik).

Tabellen nedenfor viser prognoser på koronarelaterte avvik ved årets slutt per tjenesteområde, og tiltak fra sentrale myndigheter for inndekning av forventede avvik.

Koronarelaterte avvik og inndekning fra sentrale myndigheter	Prognose ¹
Koronarelaterte avvik per tjenesteområde	Beløp i tusen kroner
1. Administrasjon	2 541
2. Barnehage	4 481
3. Skole	6 667
4. Barnevern	146
5. Helse	6 673
6. Pleie og omsorg	15 977
7. Sosial - tjenestebistand	308
8. Sosial - økonomisk bistand	316

¹ Negative fortegn betyr merinntekter eller mindretgifter. Positive fortegn betyr merutgifter eller mindreinntekter.

Koronarelaterte avvik og inndecking fra sentrale myndigheter	Prognose ¹
9. Kultur- og religiøse formål	5 117
10. Teknisk drift	780
Sum koronarelaterte avvik:	43 006
«Tiltak» fra sentrale myndigheter	
11. Rammetilskudd	- 23 166
12. Inntektsutjevning	5 584
13. Skatteinntekter	11 516
14. Redusert lønns- og prisvekst	- 30 800
15. Redusert arbeidsgiveravgift	- 6 880
Sum tiltak fra sentrale myndigheter:	- 43 746
Netto koronarelatert avvik:	-740

Tabell: Koronarelaterte nettoutgifter/-inntekter og inndecking av budsjettavvik 2020. Tallene viser prognoser for merutgifter og mindreinntekter som følge av korona.

Kommentarer til tabell:

1. Overføring av skatteoppkreveren fra kommunene til Skatteetaten er utsatt til 1. november 2020. Rammetilskuddet er økt for å kompensere for kommunens merutgifter beregnet til 1,8 millioner kroner. I tillegg er det økte utgifter til renhold, kjøp av utstyr og desinfeksjonssprit mv.
2. Stengte barnehager og SFO'er medfører inntektstap for kommunen og private barnehager. Redusert foreldrebetaling i kommunale og private barnehager er henholdsvis 1,6 millioner kroner og 1,8 millioner kroner. Redusert foreldrebetaling i SFO er 1,7 millioner kroner. Samlet inntektstap er beregnet til 5,1 millioner kroner. Rammetilskuddet er økt for å kompensere for kommunens merutgifter, men økningen i rammetilskudd er på kun 3,8 millioner kroner. I tillegg er det økte utgifter til renhold, kjøp av utstyr og desinfeksjonssprit mv. Økt renhold av barnehagelokaler.
3. Se kommentar i punktet over. I tillegg er det økte utgifter til renhold av skolelokaler. Økte vikarutgifter i skolen.
4. Barnevern
Noe økt renhold.
5. Helse
Økte utgifter til koronaberedskap, testing og smittesporing. Økt renhold.
6. Pleie og omsorg
Tapte inntekter tilsvarende 2,5 millioner kroner. Økte utgifter til medisinsk forbruksmateriell, økte vikarutgifter og økt renhold.
7. Sosial – tjenestebistand
Økt renhold. Kontroll av skjenkesteder.
8. Sosial – økonomisk bistand
Økt bidrag til sosialhjelp og boutgifter.
9. Kultur- og religiøse formål
Reduserte aktivitet og stengte tilbud har bidratt til betydelig inntektstap innen kino, kulturhus, utleie av lokaler mv.
10. Teknisk drift
Mindre trafikk i sentrum som følge av korona medfører mindreinntekter fra parkeringstjenesten.
11. Endringer i rammetilskudd er kommentert i kapittel med overordnet mål og utvikling.

12. Endringer inntektsutjevning er kommentert i kapittel med overordnet mål og utvikling.
13. Endringer i skatteinntekter er kommentert i kapittel med overordnet mål og utvikling.
14. Lønnsoppgjøret for 2020 er nå kjent og årets lønnsvekst er beregnet til 1,7 %. Det betyr at mye av det som er avsatt til lønnsoppgjør inneværende år kan omdisponeres.
15. Et av tiltakene som regjeringen har vedtatt er å redusert arbeidsgiveravgiften med 4 %-poeng i 3. termin 2020. Dette vil redusere kommunens utgifter og reduksjonen vil bli fordelt ut over de forskjellige tjenesteområdene. Kommunedirektøren ber om fullmakt til å foreta budsjettjusteringer på de forskjellige tjenesteområdene i samsvar med den faktiske reduksjonen redusert avgift gir.

Prognosen for avvik i ordinær drift er på 43 millioner kroner. Av dette var det ved utgangen av august bokførte 21,3 millioner kroner i merutgifter. Stortinget har økte kommunens frie frie inntekter gjennom skatt og rammetilskudd 6,2 millioner kroner. I tillegg er det beregnet en effekt på lavere lønns- og prisvekst inneværende år med 30,6 millioner kroner, samt redusert arbeidsgiveravgift i 3. termin på 6,9 millioner kroner. Samlede «tiltak» fra sentrale myndighet er beregnet til å være på 43,7 millioner kroner. Prognosen for avvik mellom forventede koronarelaterte avvik og tiltak fra sentrale myndigheter er på 0,7 millioner kroner.

Dette er prognoser og et stort smitteutbrudd, eller mange små, vil sannsynligvis påføre kommunen vesentlige merutgifter. Sannsynligheten for dette må vurderes som relativt stor. Sentrale myndigheter følger nøye med, og det kan være at det kommer flere tiltakspakker for å kompensere koronarelaterte avvik. Situasjonen er fortsatt ikke under kontroll og all bruk av ressurser utover et minimum for å opprette driften bør unngås.

Signaler fra sentrale myndigheter er at det vil komme flere tiltakspakker i løpet av høsten som skal gi kompensasjon for merutgifter i kommunal sektor.

Tjenesteområder under tilsyn

Tabellen under viser registrerte avvik/pålegg for Elverum kommune som følge av tilsyn/revisjoner, frist for lukking av avvik samt utbedringstiltak, slik disse framstår per 2. tertial 2020.

Tjeneste/tilsynsområde	Avvik/pålegg	Frist lukking	Tiltak
Personalstaben og Økonomistaben			
Arbeidstilsynet har gjennomført tilsyn med kommunens kontroll av lønns- og arbeidsvilkår i inngåtte kontrakter med leverandører av tjenester.	Elverum kommune pålegges å gjennomføre nødvendig kontroll av om lønns- og arbeidsvilkår overholdes hos kommunens leverandører av tjenester. Kommunen må oversende rutine og beskrivelse av hvordan kommunen skal sikre at kommunen gjennomfører nødvendig kontroll av lønns- og arbeidsvilkår i de tjenestekontraktene og bygge- og anleggskontraktene, om er omfattet av forskriften om lønns- og arbeidsvilkår i offentlige kontrakter.	15.09.20	Det er utarbeidet rutiner for kontroll av lønns- og arbeidsvilkår i inngåtte kontrakter med leverandører av tjenester. Rutinen er oversendt til arbeidstilsynet innen fristen. Pålegg er lukket og saken er avsluttet.
Sektor for teknikk og miljø			
Mattilsynet gjennomførte tilsyn med kommunens drikkevannsforsyning i februar 2020 hjemlet i drikkevannsforskriften. Det ble avdekket ett avvik.	Elverum kommune pålegges å gjennomføre nødvendig tiltak for å sikre at abonnenter som kan utgjøre en særlig fare for forurensning av drikkevannet ved tilbakestrømming, har egnet sikring mot dette. Vedtaket er fattet med hjemmel i drikkevannsforskriften § 12: Beskyttelsestiltak.	01.10.20	Elverum kommune må registrere og oversende en liste over aktuelle risikoabonnenter til Mattilsynet, med beskrivelse av hvilke tiltak som er gjennomført hos hver enkelt.
Eiendomsstaben			
Arbeidstilsynet har gjennomført en skrivebordstilsyn som omhandler kommunens kartlegging av bygg som kan inneholde asbest, og eventuelle rutiner på håndtering av asbest.	Rapport med 3 pålegg ble mottatt 02.03.2020. Pålegg 1: Sørge for at verneombud og ansatte som kan utsettes for asbeststøv får nødvendig informasjon og opplæring. Pålegg 2: Arbeidsgiver skal utarbeide rutiner for å kartlegge asbest ved oppdragsforhold. Pålegg 3: Arbeidsgiver skal sørge for å innhente tillatelse fra Arbeidstilsynet til å arbeide med asbest dersom virksomheten skal utføre rivings-, reparasjons- eller vedlikeholdsarbeid av asbestholdig materiale.	15.10.20	Verneombud og teamledere involveres for å lage de skriftlige rutinene som etterspørres før fristens utgang. Enhetene drift og vedlikehold har interne ressurser med kompetanse for å lukke avvikene.
MHBR har gjennomført et branntilsyn ved Hanstad skole etter å ha mottatt en bekymringsmelding. Dette har resultert i en avviksrapport uten	Avvik 1: Manglende kjennskap til og dokumentasjon over kravene til brannsikkerhet som gjelder for bygg 1-Hovedbygget.	Tilbakemelding er gitt til MHBR innen frist for tilbake-	Avvik 1: Brannteknisk tilstandsanalyse er gjennomført, der tilstandsgrad og beskrivelse av nødvendige

Tjeneste/tilsynsområde	Avvik/pålegg	Frist lukking	Tiltak
at det er gitt pålegg om utbedring med angitt frist.	<p>Eier av byggverket kjente ikke til kravene til brann sikkerhet som gjelder for byggverket eller kunne dokumentere i hvilken grad byggverket oppfyller sikkerhetskrav for at det minst tilsvarer nivået som fremkommer av de samlede krav gitt i byggeforskrift 15. november 1984 nr. 1892 eller senere byggeregler.</p> <p>Avvik 2: Rutiner for kontroll og vedlikehold av branntekniske bygningsdeler Bygg 1-Hovedbygg. Eier har ikke etablert tilstrekkelig gode nok kontroll og vedlikeholdsrutiner som sørger for at brann- og røykskillende bygningsdeler fungerer som tiltenkt.</p> <p>Avvik 3: Krav til bruk av byggverket og rutiner for å sikre at kravene blir overholdt. Funn under tilsynet avdekket at krav og rutiner må etableres.</p> <p>Avvik 4: Etablering av grunnleggende systematisk internkontroll innen det brannforebyggende sikkerhetsarbeid i virksomheten. Ansvarlig for virksomheten har ikke sørget for at det systematiske forebyggende brann sikkerhetsarbeid er dokumentert.</p>	<p>melding. Frist for å lukke avvikene er utsatt på ubestemt tid på grunn av Covid19.</p>	<p>tiltak er definert. Disse tiltakene skal nå kostnadsutredes som grunnlag for prioritering i vedlikeholdsplaner. Det var blant annet stor slitasje på branndører, mangler ved branntetting, og mangler ved markerings- og ledelyssystem.</p> <p>Det er ikke fare for personsikkerheten. Stilling fagingeniør drift/vedlikehold er utlyst for blant annet å sikre bedre oppfølging av tiltak knyttet til internkontroll.</p> <p>Avvik 2: Det er ajourført kontrollrutiner i FDV-verktøyet Facilit som grunnlag for lovpålagt dokumentasjon.</p> <p>Opplæring av ansatte pågår samtidig med QR-merking av alle objekter.</p> <p>Avvik 3: Bruker/leietaker svarer ut dette avviket.</p> <p>Eiendomsstaben utarbeider rutiner for opplæring i bruk av bygg.</p> <p>Avvik 4: Rutiner lages i for hvert tjenesteområde. Maler lagres i kvalitetssystemet. Dokumentasjon lagres i FDV-verktøyet Facilit, der MHBR har lese-tilgang for kontroll.</p>
Sektor for familie og helse og NAV			
<p>Fylkesmannen gjennomførte tilsyn om ettervern og samarbeid mellom barneverntjenesten og sosiale tjenester i NAV i Elverum kommune i mai 2019 som del av landsomfattende tilsyn. Fokus var om kommunen sørget for ettervern og samarbeid mellom barneverntjenesten og sosiale tjenester i NAV.</p>	<p>Det ble avdekket to lovbrudd under tilsynet:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kommunen hadde ikke utviklet et tilstrekkelig system for styring og kontroll til ungdom som hadde behov for helhetlige og koordinerte tjenester fra barneverntjenesten og NAV. 2. Kommunen sikrer ikke at ungdommens medvirkning ble systematisk ivaretatt og dokumentert. 	<p>Fristen er utsatt til 01.03.21 grunnet COVID 19.</p>	<p>Tiltak iverksettes og implementeres i henhold til en egen handlingsplan. Det er noe forsinkelse i samarbeidet som følge av utbruddet av koronavirus.</p>

Tabell: Registrerte pålegg for Elverum kommune som følge av pågående tilsyn – status per 2. tertial 2020.

Gjennomføringsplan for kommunestyrets vedtak på Handlings- og økonomiplan 2020 – 2023

Punkt i vedtak	Tema	Frist	Ansvarlig	Kommentar
Verbale punkter i kommunestyrets vedtak (KS 175/19)				
pkt. 3	Låneopptak 2020: kr 117 514 000	31.12.2020	David Sande	Låneopptak gjøres når likvidbehov gjør det nødvendig.
pkt. 4	Lån fra Husbanken for videre formidling (startlån): kr 85 000 000	31.12.2020	David Sande	Følges opp fortløpende gjennom året
pkt. 6	Nye priser, betalingssatser, godtgjøringsatser - Gebyrregulativ for 2020	01.02.2020	David Sande	Iverksatt
pkt. 7	Tilskudd og overføringer til lag, foreninger og organisasjoner betinger at kommunen gis full innsynsrett i bruken av midlene, og gir kontrollutvalget adgang til å føre kontroll med hvordan midlene forvaltes.	01.02.2020	David Sande	Iverksatt
pkt. 8	Justering mellom budsjetttrammer for tjenesteområder ved overgang fra leasing og leieavtaler til kommunal lånefinansiering for kjøretøy, maskiner og utstyr.	31.12.2020	David Sande	Gjennomføres ved behov
pkt. 9	Justering mellom budsjetttrammer for kurante rutinemessige endringer.	31.12.2020	David Sande	Gjøres løpende gjennom året
pkt. 10	Utrede en hensiktsmessig struktur på kommunens institusjonsplasser.	01.05.2020	Aino Kristiansen	I kommunestyresak KS 63/20 17.06.20 ble det besluttet at rådmannen innlemmer dette punktet i prosess med å revidere Strategisk plan for helse- og omsorg 2016-2020.
pkt. 11	Utrede rehabilitering av Hanstad skole for henholdsvis 100, 150 og 200 millioner kroner.	31.12.2020	Kristian Trengereid	Saken stilles i bero inntil punkt 2 i Kommunestyrets vedtak av 26.2.2020, sak 021/20 er utredet og avklart.
pkt. 12	Helse- og omsorgskomiteen utreder i 2020 aktuelle løsninger for hvordan flere kommunale ansatte kan tilbys større stillingsbrøker og heltidsarbeid. Arbeidet følges opp gjennom hele økonomiplanperioden.	31.12.2020	Aino Kristiansen	Oppstart av arbeidet er forsinket som følge av koronapandemi.
pkt. 13	Utdanningskomiteen fremmer forslag til kommunestyret om endring av skolestruktur. En mulig flytting av ungdomsskoletrinnet på Hanstad til Elverum ungdomsskole må utredes spesielt, med bakgrunn i utdanningssektorens orientering til formannskapet 20.11.2019. I 2020 utredes også behovet for endring av kretsgrenser i kommunen, som følge av en ventet nedgang i antall skoleelever i Elverum.	31.12.20	Tord Arnesen	Kirkeby oppvekstsenter er i henhold til eget vedtak nedlagt med virkning fra august 2020. Arbeidet for øvrig på oppfølging av dette punktet pågår i utdanningskomiteens regi.
pkt. 14	Utrede konsekvensene av ikke inntektsberegning av barnetrygd for familier med vedvarende lave inntekter, og andre aktuelle tiltak for å styrke økonomien i disse familiene.	Strategikonferansen i juni 2020.		Utredningen er utført i form av egen sak fremmet for kommunestyret per 17.06.20 (KS-066/20).
pkt. 15	Vekst- og utviklingskomiteen utreder i 2020 mulighetene for mer klimavennlig næringsutvikling og kommunal tjenesteyting, som en del av arbeidet med kommunens klima- og energiplan.	31.12.2020	Tor Backe/ Aasmund Hagen	Deler av vedtaket er fulgt opp gjennom vedtatt «Strategisk plan: «Klima- og energi i Elverum 2020 – 2024 – utslippsreduksjoner, karbonbinding og klimatilpasning» per 27.5.2020. Videre oppfølging vi skje gjennom oppdatering av kommunens næringsplan, med

Punkt i vedtak	Tema	Frist	Ansvarlig	Kommentar
				planlagt planprosess høsten 2020 og vår 2021.
pkt.16	Ordfører og varaordfører inkluderer komite for plan og eiendom i det strategiske arbeidet med å forsterke og utvikle Elverum kommunes rolle som vertskommune for blant annet sjukehuset, forsvaret og høgskolen. Det er også naturlig at vekst- og utviklingskomiteen trekkes inn som bidragsyter og medspiller i dette arbeidet.	31.12.2020	Ordfører	Arbeidet med å følge opp dette vedtaks punktet pågår gjennom høsten 2020 – jfr. møter og saker i komité for plan og eiendom samt redegjørelse for status i arbeidet med sjukehussaken i Innlandet overfor kommunestyret.
pkt. 17	Kommunen skal bruke en revidert eierskapsmelding og det nye selskapet Elverum Vekst til økt innsats for en klimavennlig nærings- og reiselivsutvikling, og et økt fokus på skogen som råvare og byggemateriale i samarbeid med investorer og andre utviklings- og kompetansemiljøer regionalt og nasjonalt. En revisjon av Treveilederen og skogens potensial i framtidig karbonfangst må også belyses i dette arbeidet. Vekst- og utviklingskomiteen utreder disse sakene i 2020, i nær dialog med næringslivet, slik at kommunestyret kan vedta tydelige ambisjoner og styringssignaler til Elverum Vekst.	31.12.2020	Tor Backe/ Aasmund Hagen	Per 2. tertial: Vekst- og utviklingskomiteen har hatt dialog med Elverum Vekst. Elverum Vekst har sin strategi under utvikling og har hatt eiermøter i den anledning med formannskapet som eierorgan, i tilknytning til generalforsamling i juni, i eget møte per 26.08.20 og i planlagt møte per 04.11.20. Revisjon av Treveilederen pågår i eget prosjekt gjennom 2020.
pkt. 19	Kommunestyret ber Helse og omsorgskomiteen utrede muligheten for en oppstart av ny utekontakt med virkning fra 2021.	31.10.2020	Lars Kiplesund	Helse- og omsorgskomiteen er orientert om 0 -24-prosjektet som pågår i kommunen. Dette arbeidet berører også det tjenesteinnholdet som tidligere ble definert som utekontakten.
pkt. 20	Komite for Plan og eiendom utreder i 2020 aktuelle løsninger for vegsystemet på Hanstad.	31.12.2020		Per 1. tertial: Saken er etter politisk ønske utsatt til høsten 2020.
pkt. 21	Komite for helse og omsorg gis i oppdrag å lage en plan for hvordan ledige lokaler ved institusjonene Moen og Sætre i best mulig grad kan oppgraderes, slik at disse institusjonene kan bli bedre tilrettelagt for å møte det økende behovet for pleie- og omsorgsplasser som forventes fom 2024. Komiteen legger frem sin rapport på k-styrets budsjettkonferanse i juni 2020.	Strategikonferansen i juni 2020	Aino Kristiansen	Utredning er behandlet i kommunestyresak KS 17.06.20, og vil sammen med utredningspunkt nr. 10 «Rådmannen bes utrede hensiktsmessig struktur på kommunens institusjonsplasser», innlemmes i prosess med å revidere Strategisk plan for helse- og omsorg 2016-2020.
pkt. 22	Kommunestyret ber Komite for Vekst og utvikling utrede muligheten innen mars 2020 at: «Rådmannen skal synliggjøre klimakonsekvenser i alle relevante saker som fremmes for politisk behandling».	01.03.20	Tor Backe	Denne ambisjonen er skrevet inn i «Strategisk plan: «Klima- og energi i Elverum 2020 – 2024 – utslippsreduksjoner, karbonbinding og klimatilpasning» vedtatt 27.05.20.
pkt. 23	Kommunen har gjennom sitt eierskap til skog, og ved å tilby arealer til vern en unik mulighet til positivt å kunne bidra til at kommunen følger opp nasjonale miljømål på lokalt nivå. Dette er i tråd med "tenke globalt og handle lokalt". Kommunestyret ber kommuneskogen se på mulighetene for å tilby skog til frivillig vern. Frivillig vern er bra for klimabevaring av skogens artsmangfold og friluftsliv.	31.12.2020	Aasmund Hagen	Elverum kommuneskoger arbeider med, og har arbeidet med frivillig vern gjennom flere år. Dette har medført at per 2020 er 5.830 dekar vernet som naturreservatene Bronkeberget, Hakaskallen, Rotkjølen, Ulvåkjølen og Starmoen. I 2020 er 231 dekar innenfor kommuneskogens grenser i Monsfallia under planlegging for vern. I kommuneskogen er det videre avsatt 115 dekar som nøkkelbiotoper med særskilt forvaltning.

Tabell: Oppfølging av kommunestyrets vedtak på handlings- og økonomiplan 2020-2023. Status per 2. tertial 2020.

Oppfølging av politiske vedtak 2. tertial 2020

Dette kapitlet redegjør for oppfølging og gjennomføring av vedtak som gjøres gjennom årene i formannskapet og kommunestyret, og som er i prosess. Det rapporteres vedrørende status i disse vedtakene i tertialrapportene gjennom året og ved årsslutt (årsmelding). Vedtakene har forskjellig karakter, blant annet ved at noen står til gjennomføring over flere år. I det følgende rapporteres en tabellarisk status på de aktuelle vedtak (FSK=Formannskapet, KS=Kommunestyret) som er i prosess.

Vedtaks- punkt og dato	Beskrivelse	Ansvarlig	Kommentar / rapportering
KS 038/14 07.05.14.	Kommunedelplan for kultur- minner og kulturmiljøer i Elverum.	Line M. Rustad	Planprogram ble vedtatt i kommune- styret i oktober 2014. Planarbeidet har vært stilt i bero grunnet mangel på kapasitet, men er påbegynt igjen 3. tertil 2018 og pågår.
KS 128/16 31.08.16.	Deltakelse i forsknings- og utviklingsprosjektet Kultur for læring.	Tord Arnesen	Utviklingsarbeidet pågår og gjennomføres i tråd med vedtatt tidsplan.
KS 108/16 28.09.16.	Salg av eiendom (Nysted).	Kjell Karlsen	Saken er satt på vent. Det behøves mer tid på å utrede hvilke utviklings- muligheter eiendommen Nysted kan ha i et byutviklingsperspektiv da det er hensiktsmessig å se dette i sammenheng med planlagt utarbeidelse av kulturminneplan for sentrumsområdet.
KS 063/18 30.05.18.	Oppfølging av forvaltnings- rapport integrering av flyktninger.	Tord Arnesen	Elverum kommune skal utarbeide en plan for inkludering, noe som er inn- arbeidet i planstrategien. Arbeidet plan- legges gjennomført vårhalvåret 2021.
KS 162/18 13.12.18 KS 077/19 19.06.19	Ny svømmehall – status og videre prosess	Kristian Trengeid	Flerbruksanlegget AS har som oppdrag å innhente utviklingspartner. Se vedtak i KS sak 162/18 og 077/19. Flerbruks- anlegget AS har informert Elverum kommune i forbindelse med general- forsamling i juni 2020 at prosessen med å innhente utviklingspartner er utsatt grunnet liten respons i markedet etter koronavirusutbruddet.
FSK 169/18 23.11.18	Frydenlundvegen 18 – vurdering av planoppstart	Tor Backe	Formannskapet har vedtatt plan- oppstart. Oppfølging pågår. Kommunen avventer fortsatt utspill fra tiltakshaver.
KS 167/18 13.12.18	Trafikksituasjonen Hanstad syd, spørsmål om utbedringstiltak	Tor Backe	Oppfølging er politisk utsatt til høst 2020, herunder møte med Trygg Trafikk.
FSK 056/19 24.04.19	Regulering av midlertidige boliger for vanskeligstilte - vurdering av plassering og planoppstart.	Tor Backe	1. gangs behandling av saken pågår.
KS 027/19 06.03.19 KS 125/19 02.10.19	Økonomisk støtte – dokumenta- sjonssenter Anno Museum AS	Kristian Trengeid	Oppfølging pågår i henhold til vedtak. Anno Museum arbeider med aksjeemisjonen med forventet prosessavslutning i løpet av 2020.
KS 042/19 03.04.19	Areal- og transportstrategi for Mjøsbyen - høringsuttalelse fra Elverum kommune	Aasmund Hagen	Oppfølging pågår i henhold til vedtak. Videre arbeid med «Mjøsbyen»- konseptet startes opp igjen i slutten av

Vedtaks- punkt og dato	Beskrivelse	Ansvarlig	Kommentar / rapportering
			september 2020 i regi av Innlandet fylkeskommune og med de 10 involverte kommuner som partnere.
KS 043/19 03.04.19	Utrede skolefritidsordningen i Elverum kommune	Tord Arnesen	Arbeidsgruppa arbeider fortsatt i samarbeid med Høgskolen i Innlandet om et økt aktivitetstilbud for elevene som har et SFO-tilbud.
KS 083/19 19.06.19	Status-utredning om hyttebygging i området ved Rogstadbakkvollen	Kristian Trengereid	Saken er oversendt kommuneskogen for oppfølging, prosess i tråd med kommunestyrets vedtak pågår.
FSK 147/19 23.10.19	Detaljregulering for Ydalir B3 – 1. gangs behandling	Tor Backe	Detaljregulering for Ydalir B3, arealplan-ID 2017008. Høring gjennomført, tilpasninger til høringsinnspill pågår.
FSK 016/20 12.02.20	Planprogram for tilsving mellom Røros- og Solørbanen	Tor Backe	Planprogram for tilsving mellom Rørosbanen og Solørbanen fastsatt 12.2 i henhold til plan- og bygningsloven § 12-9. Reguleringsplan kommer til behandling høsten 2020.
FSK 178/19 11.12.19	Detaljregulering for Høyden i Ydalir – 1. gangs behandling	Tor Backe	Sluttbehandlet og vedtatt i KS 27.5.2020.
FSK 027/20 04.03.20	Mindre endring Hanstad Helset (Johan Falkbergets veg 56)	Tor Backe	Mindre endring av reguleringsplan for Hanstad Helset – arealplan-ID 198704-2 er vedtatt.
FSK 059/20 22.04.20	Klagebehandling mindre endring Hanstad Helset (Johan Falkbergets veg 56)	Tor Backe	Klagen ble ikke tatt til følge og saken er oversendt Fylkesmannen i Innlandet for endelig avgjørelse.
KS 030/20 25.03.20	Planstrategi Elverum kommune 2019 – 2023	Aasmund Hagen	Kommunestyret har vedtatt med hjemmel i Plan- og bygningslovens §10 å utarbeide planstrategi for Elverum kommune for perioden 2019 – 2023. Arbeidet er forsinket relatert til oppsatt plan, på grunn av merarbeid med korona-situasjonen, og planlegges iverksatt igjen gjennom 3. tertial 2020.
FSK 041/20 18.03.20	Hanstad, plan overordnet vegsystem	Tor Backe	Sak utsatt og oversendt Kommunestyrekomité for plan og eiendom for videre behandling, antatt høsten 2020.
KS 021/20 26.02.20	Skolestrukturutredning - Svar til kommunestyret fra Utdanningskomiteen	Tord Arnesen	Utdanningskomiteen har avgitt innstilling til kommunestyret.
FSK 068/20 06.05.20	Orientering om oppstart av arbeidet med detaljregulering for Skansenområdet	Tor Backe	Forslag til planprogram under utarbeidelse.
FSK 069/20 06.05.20	Detaljregulering for standplass 40 km, Regionfelt Østlandet - 1. gangs behandling	Tor Backe	Planen er under offentlig ettersyn.
FSK 079/20 20.05.20	Detaljregulering for Damgaardtunet – 1. gangs behandling	Tor Backe	Detaljregulering for Damgaardtunet, arealplan-ID 2018003 er ute til offentlig ettersyn.
FSK 110/20 17.06.20	Detaljregulering for Skansebu – utsatt 1. gangs behandling	Tor Backe	Planen er under offentlig ettersyn, innsigelse fra NVE er mottatt.

Vedtaks- punkt og dato	Beskrivelse	Ansvarlig	Kommentar / rapportering
FSK 088/20 03.06.20	Detaljregulering for Solbrå II – 1. gangs behandling	Tor Backe	Planen er under offentlig ettersyn.
FSK 089/20 03.06.20	Behandling av klage på vedtak om bruksendring, Otervegen 5	Tor Backe	Klage ikke tatt til følge, endelig avgjort og stadfestet av Fylkesmannen i Innlandet.
FSK 100/20 17.06.20	Detaljregulering for Garvergården – prinsippavklaringer	Tor Backe	Prinsippavklaringer ble vedtatt av formannskapet i møte 17.06.20.
FSK 081/20 20.05.20	Mindre endring av reguleringsplan for Meierikvartalet	Tor Backe	Nytt planforslag ikke fremlagt, saken er avsluttet.
KS 071/20 17.06.20	Felles forliksråd i Sør-Østerdal	Kristian Trengereid	Kommunestyret vedtar å opprette felles forliksråd for kommunene Elverum, Trysil, Våler, Åmot og Åsnes fra 01.01.21
KS 074/20 17.06.20	Sammenslåing av sekretariat for kontrollutvalgene i Sør-Østerdal og Glåmdalen sekretariat IKS	Kristian Trengereid	Kommunene Elverum, Engerdal, Stor-Elvdal, Trysil og Åmot tas opp som eiere i Glåmdal sekretariat IKS, som skifter navn til Kontrollutvalgssekretariat Øst IKS
FSK 121/20 19.08.20	Mindre endring av reguleringsplanen for Grønalia og Grønmyra – behandling av klage	Tor Backe	Klagebehandling pågår hos Fylkesmannen i Innlandet.
KS 087/20 26.08.20	Avtale om behandling av avløpsslam	Tor Backe	Behandling utsatt på bakgrunn av ubesvarte spørsmål. Kommer til ny behandling i KS 23.09.20.
KS 080/20 26.08.20	Prøveordning for tømmervogntog med totalvekt inntil 74 tonn	Tor Backe	Elverum kommune stiller seg positive til å delta i prosjektet og stiller avklarte kommunale veger til disposisjon i prøveordningen.
KS 081/20 26.08.20	Ytterligere reduksjon av institusjonsplasser	Aino Kristiansen	Institusjonstjenesten reduseres med ytterligere 8 plasser med virkning fra 01.10.20. Vedtaket effektueres i tråd med vedtak i sak.
KS 049/20 27.05.20	Nedleggelse av Kirkeby oppvekstsenter	Tord Arnesen	Nedleggelse har blitt gjennomført i tråd med kommunestyrets vedtak.

Tabell: Oppfølging av politiske vedtak – status per 2. tertial 2020.

Bemanningsoversikt

Tabellen nedenfor viser personalressurser, faste årsverk i Elverum kommune per utgangen av 2. tertial (31.08.20) samt 1. tertial 30.04.2020). Det er per 2. tertial 1 396,4 faste årsverk i Elverum kommune. Det er en liten økning fra 1.tertial.

Sektor/Stab	Antall årsverk	
	2. tertial 2020	1. tertial 2020
Kommunedirektør inkludert Samfunnsutviklingsstaben	5,5	5,5
Sektor for teknikk og miljø	57,0	56,0
Eiendomsstaben	92,8	92,8
Sektor for utdanning	551,0	543,7
Sektor for familie og helse	65,6	62,9
NAV Elverum	20,0	21,0
Sektor for kultur	34,7	35,0
Sektor for pleie-, rehabilitering og omsorg	512,3	516,2
Personalstaben	5,3	5,3
Service- og IKT-staben	27,1	27,1
Økonomistaben	26,0	26,0
Totalsum	1 396,4	1 391,5

Tabell: Bemanning i Elverum kommune målt i antall årsverk fordelt på sektorer og staber per 31.08.20 og 30.04.20

Oversikten over viser faste personalressurser per 31.08.20. Dette gir oversikt over den reelle innsatsen av ressurser i form av personell, og mindre endringer/forskyvninger som ikke endrer den totale innsatsen. Grunnlaget hentes direkte ut fra lønssystemet slik at tellingen er maskinell. Utgangspunktet for tellingen nå er *ansettelsesprosent for de enkelte stillingskategorier*, og disse summeres opp til *lønnede årsverk*. Utviklingen viser sammenliknet med sum personalressurser per 30.04.20 en total økning på 4,9 årsverk.

Stabene - Personalstaben består av 6,3 årsverk, men på grunn av en vakant rådgiverstilling (100 %) var det per 31.08.20 kun 5,3 årsverk. Den nye rådgiveren tiltrådte stillingen 01.09.20.

Sektorene - Endring med +7,3 årsverk i sektor for utdanning er med bakgrunn i økt behov for tilrettelegging for barn med særskilte behov i barnehage og elever i grunnskolen.

Det vil til enhver tid være bevegelse i antall faste ansatte i en stor sektor som sektor for pleie, rehabilitering og omsorg. Av planlagt reduksjon i antall årsverk, ble det i juni i år redusert 4 årsverk i forbindelse med midlertidig stenging av 8 institusjonsplasser.

I sektor for familie og helse er det en økning på 2,7 årsverk i prosjektstillinger, finansiert av prosjektmidler.

Sektor for kultur har en vakant stilling i Ungdommens hus, og derved ingen reell nedgang.

Sektor for teknikk og miljø har i prinsippet stabil bemanning uten kapasitetsendringer som ikke er hjemlet i budsjettvedtak. Ulikheter mellom telletidspunktene skyldes hovedsakelig oppståtte vakanser, som er under bemanning, men ikke enda er besatt, eller at kortvarige dubleringer oppstår av samme årsak.

Sykefravær

Sykefravær i tertial 2 – 2020				
Sektor/Stab	Totalt fravær i %	Sykefravær i % mindre enn 16 dager inkl. egenmeld.	Sykefravær i % mer enn 16 dager	Endring i %-poeng sammenlignet med 2. tertial 2019
Kommunedirektør og stabene: Personalstaben, Økonomistaben, Service- og IKT-staben, Samfunnsutviklingsstaben	5,02	2,30	2,72	-1,94
Sektor for teknikk og miljø	3,88	1,20	2,68	0,69
Eiendomsstaben	5,87	1,66	4,21	-2,49
Sektor for utdanning	3,90	1,18	2,72	-1,57
Sektor for familie og helse	6,38	1,10	5,29	0,64
NAV	1,66	0,58	1,08	-0,64
Sektor for kultur	2,27	0,71	1,56	-1,93
Sektor for Pleie-, rehabilitering og omsorg	8,01	2,14	5,87	0,42
Sum/gjennomsnitt for kommunen	5,75	1,64	4,11	-0,52

Tabell: Sykefravær i sektorer og staber per 2. tertial 2020 samt sammenlikning med 2. tertial 2019.

Samlet sykefravær i 2.tertial 2020 for Elverum kommune er 5,75 %. Sammenlignet med samme periode året før er det en nedgang tilsvarende 0,52 %-poeng. Korttidsfravær ligger på 1,64 % og langtidsfraværet på 4,11 %. Korttidsfravær er fravær inntil 16 dager, både egenmeldt og sykemeldt. Langtidsfravær er fravær utover 16 dager. Det er langtidsfraværet som gir de største utslagene på fraværstatistikken. Tallene må ses i sammenheng med antall ansatte. I avdelinger med få ansatte vil enkeltfravær gi store utslag. Elverum kommune har i virksomhetsplan for 2020 et mål på 92,5 % nærvær, resultatet hittil i år er 92,9 % nærvær (1. og 2. tertial).

Å ha oversikt over mønstre og sammenhenger i sykefraværet gir kunnskap og avdekker utfordringer. Ved å se utviklingen i sykefraværet over tid og sammenligne med nærliggende virksomheter, vil vi få en status og et bilde på om målene bør justeres og om det eventuelt bør iverksettes tiltak. Godt sykefraværarbeid krever kompetente ledere som følger opp, ansatte som involveres og tillitsvalgte og verneombud som er aktive deltagere. Det gjennomsnittlige sykefraværet er målt og rapportert per sektor/stab. Av hensyn til personvernet er stabene, eksklusive eiendomsstaben, slått sammen.

Siden november 2015 har det vært en satsing for redusert sykefravær i Elverum kommune gjennom prosjektet «Fra fravær til nærvær – hvordan jobbe for redusert sykefravær i utvalgte sektorer». De utvalgte sektorene er PRO (pleie, rehabilitering og omsorg) og barnehage i Utdanningssektoren. Parallelt med dette konkrete tiltaket, videreføres allerede eksisterende tiltak som lederutvikling og opplæring i sykefraværsoppfølging for ledere, tillitsvalgte og verneombud.

Målet er et vesentlig redusert sykefravær innenfor nevnte sektorer innenfor en tidsramme på 3 år, regnet fra 2019. Innholdsmessig har det handlet om forebyggende innsats, bedre oppfølging av sykemeldte og å gi ledere og ansatte effektive verktøy for å skape gode og inkluderende arbeidsmiljø. Prosjektet «Fra fravær til nærvær – hvordan jobbe for redusert sykefravær i utvalgte sektorer» ble avsluttet våren 2019. De erfaringer og verktøyene vi ser har effekt på nærværet er implementert i rutiner for sykefravær og oppfølging. Det jobbes videre med fokus på nærvær både internt og i samarbeid med NAV Arbeidslivssenter.

Det er i løpet av 2020 etablert HMS og IA utvalg lokalt i hver avdeling, her skal man arbeide med saker som kan ha innvirkning på arbeidsmiljøet og indirekte på sykefravær/nærvær.

På grunn av koronavirusutbruddet har det også i 2.tertial vært registrert noe fravær, hovedsakelig på grunn av karantenebestemmelsene. Det er også noe fravær som skyldes bestemmelsen om at man skal holde seg hjemme også om man har milde symptomer på luftveisinfeksjon.

Finansforvaltning

Nøkkeltall

Den kommunale finansforvaltning dreier seg i hovedsak om styring/sikring av kommunens driftslikvider og aktiviteter knyttet til finansiering/refinansiering av kommunens investeringstiltak. Finansforvaltningen utøves av kommunedirektøren i samsvar med finansreglementet vedtatt av kommunestyret. Porteføljen per 31.08.2020 er innenfor vedtatt reglement.

Nedenfor gis noen nøkkeltall for gjeldsporteføljen pr 31.08.2020:

Nøkkeltall	31.08.2020	Finansreglement
Gjeld eksklusiv formidlingslån	2 340 000 000	
Gjennomsnittlig rente eksklusiv formidlingslån	2,16 %	
Gjeld inklusiv formidlingslån	2 900 000 000	
Gjennomsnittlig rente inklusiv formidlingslån	2,15 %	
Renterisiko for porteføljen eksklusiv formidlingslån:		
Gjennomsnittlig rentebinding	1,7 år	Mellom 2 og 5 år
• Andel flytende rente	64 %	Mellom 25% og 75%
• Andel fast rente	36 %	Mellom 25% og 75%
• Andel gjeld som må refinansieres i løpet av 12 mnd	35 %	Maksimalt 50 %
• Økning i finanskostnader kommende år ved 1 % renteøkning	14 mill. kr.	

Tabell: Nøkkeltall for Elverum kommunes gjeldsportefølje per 2. tertial 2020

Per 31.08.20 hadde kommunen en lånegjeld eksklusiv formidlingslån på 2.340 millioner kroner, fordelt på 23 lån. Det største lånet er på 236 millioner kroner. Det innhentes tilbud fra flere låneinstitusjoner ved refinansiering av sertifikatlån og ved inngåelse av rentebytteavtaler.

Gjennomsnittlig rentebinding er for lav i forhold til kravet som ligger i finansreglementet.

Lån til finansiering av kommunale investeringer

Årets låneopptak til finansiering av investeringer er tatt opp med 111,9 millioner kroner. Normalt gjennomføres slike låneopptak senere på året, men på grunn av koronasituasjonen ble dette fremskyndet for å sikre likviditet på kort sikt. Et annet forhold var usikkerhet omkring situasjonen i finansmarkedet. I ettertid ser vi at tiltakspakker fra Staten har sikret tilgang til kapital i finansmarkedet.

Formidlingslån/Startlån

Årets låneopptak på 85 millioner kroner til videreformidling av startlån er tatt opp.

Plasseringer av kortsiktig likviditet

Kommunen må sørge for at det til enhver tid er til disposisjon tilstrekkelige likvide midler, slik at løpende forpliktelser kan dekkes ved forfall. Samtidig bør eventuell overskuddslikviditet, som er disponibel over en viss tid, plasseres slik at avkastningen kan bli best mulig uten at risikoen knyttet til disse plasseringene blir for høy. Dette er innarbeidet i kommunens finansreglement. Kommunens overskuddslikviditet er i sin helhet plassert på innskuddskonto Sparebanken1 Østlandet.

Budsjetterte renteinntekter og -utgifter

For inneværende år er det budsjettert med et rentenivå som ligger over det rentenivået som er i dag. På grunn av koronasituasjonen har Norges Bank satt ned styringsrenten til 0 %, og dette påvirker

også kommunens renteinntekter og utgifter. Tabellen nedenfor viser endringer i netto renteutgifter etter nye renteprognoser som følger av den nye rentesituasjonen.

	1 Budsjett 2020	2 Endring 1. tertiel 2020	4 Endring 2. tertiel 2020	5 Sum endringer i forhold til budsjett 2020
Renteinntekter - innskudd	-3 750 000	1 000 000	-	-2 750 000
Renteinntekter - utlån	-14 492 906	2 000 000	500 000	-11 992 906
Renteutgifter - innlån	72 270 503	-7 000 000	-5 000 000	60 270 503
Netto renteutgifter	54 027 597	-4 000 000	-4 500 000	45 527 597

Kolonne 1 viser opprinnelig budsjett inneværende år og som ble vedtatt i desember i fjor.

Kolonne 2 viser endringer i forventede renteinntekter /-utgifter 1. tertial 2020

Kolonne 4 viser endringer i forventede renteinntekter /-utgifter 2. tertial 2020

Kolonne 5 viser sum endringer i forhold opprinnelig budsjett 2020

Handlingsregel nummer 10 i kommunens økonomireglement tilsier at det skal budsjetteres med 3 prosent rente, og at avvik i forhold til dette skal avsettes til, eller brukes av, et rentefond.

Økonomireglementet ble vedtatt i desember 2019 og det ble signalisert at de økonomiske målene og handlingsreglene ikke vil være realistisk å nå på kort sikt. Dersom det for 2020 skulle vært budsjettert med en rente på 3 % ville budsjetterte netto renteutgifter vært nærmere 68 millioner kroner.

Differansen mellom faktisk rente og budsjett rente inneværende år skulle vært avsatt til et rentefond som kan anvendes når renta igjen stiger og går over 3 prosent.

Tjenesteområdene – mål for tjenesteproduksjonen – avviksprognose ordinær drift

Innledning

På grunnlag av langsiktige strategiske mål i kommuneplan, i de strategiske planene innenfor samfunnsområdene, og i Handlings- og økonomiplan 2020 - 2023 er det satt mål for tjenesteproduksjonen for tjenesteområdene i Virksomhetsplanen for 2020 - [se Virksomhetsplanen her](#). Målene for tjenesteproduksjonen er vist som indikatorer for forhold som vurderes som vesentlige for tjenesteutøvelsen – jfr. målekortene. Indikatorene gjør det mulig å følge utvikling over tid og viser om kortsiktige og langsiktige mål nås. Dette er det viktigste grunnlaget for styring og ledelse av kommunens virksomhet.

Målekortene på tjenesteområdene er ikke gjengitt på nytt i tertialrapporten, det vises til Virksomhetsplan 2020 (se lenke over). I Virksomhetsplanen beskrives den kommunale virksomheten fordelt på tjenesteområder med tilhørende funksjonsgrupper og tjenester. For hvert tjenesteområde redegjøres det i Virksomhetsplanen på følgende punkter:

- Funksjoner og tjenester innenfor tjenesteområdet med budsjettamme
- Målgrupper for tjenestene
- Lovgrunnlag – statistikk – fakta
- Planverk på tjenesteområdet
- Mål for tjenesteproduksjonen – målekort 2020
- Organisering av tjenesteproduksjonen
- Planlagt utviklingsarbeid 2020

I tertialrapporten rapporteres det fra hvert tjenesteområde. Rapporteringen er gjort så enkel som mulig for å unngå gjentakelser i beskrivelser med videre. Rapporteringen skal imidlertid ivareta de vesentlige forhold for styring av virksomheten med utgangspunkt i Virksomhetsplanen for 2020. Det betyr at eventuelle vurderte avvik i forhold til Virksomhetsplanen omtales på de enkelte tjenesteområder, og hvilke korrigerende tiltak som iverksettes, hvis avvik registreres per 1. tertial som vil kunne ha betydning for årets resultat. Denne vurderingen per tjenesteområde er gjort på følgende punkter:

- Mål for tjenesteproduksjonen – målekortet for 2020
- Budsjettamme/økonomisk ramme for tjenesteområdet for 2020
- Planlagt utviklingsarbeid for 2020.

De sektorer og staber som produserer tjenestene på hvert tjenesteområde har på dette grunnlag gitt sin samlede vurdering av om målene for tjenesteproduksjonen nås for 2020, hvorvidt tjenesteproduksjonen kan gjennomføres innenfor de vedtatte økonomiske rammer og om utviklingsarbeidet gjennomføres som planlagt. Tertialrapportene fokuserer derved på virksomhetsåret i henhold til Virksomhetsplanen, men med den intensjon å være underlag for styring innenfor virksomhetsåret.

I det følgende gis omtalen fordelt på hvert av tjenesteområdene.

Politisk styring

For dette tjenesteområdet er det ikke etablert noen særskilte mål og utviklingsoppgaver. I Virksomhetsplanen er det gitt en beskrivelse av hvilke funksjoner som er relatert til dette tjenesteområdet. Ingen vesentlige avvik meldes per 2. tertial i forhold til budsjettrammen for tjenesteområdet for 2020.

Administrasjon

▪ Mål for tjenesteproduksjonen – målekortet for 2020.

Det meldes noen avvik per 2. tertial relatert til de mål som er satt for tjenesteproduksjonen på tjenesteområdet Administrasjon. Eiendomsstaben melder at målet om bygningsvedlikehold tilsvarende 170 kroner per m² ikke vil bli nådd med det vedlikeholdsbudsjett kommunen for tiden kan ha, dette vil medføre at vedlikeholdsetterslepet øker. Service- og IKT-staben melder at målet om at andelen på utgående dokumenter ekspedert til KS SvarUt og sendt digitalt til mottaker skal være 97%, ikke vil bli nådd, da dette er avhengig av at mottaker åpner posten i sin digitale postkasse (e-Boks, Digipost eller Altinn). Mottakere som ikke åpner posten i løpet av noen virkedager, vil nemlig kunne få denne ettersendt som brevpost. Denne indikatoren vil fra 2021 endres til «Andel utgående dokumenter ekspedert digitalt – mål: 50% for 2021», da dette vurderes som en mer presis formulering og et bedre måltall for denne tjenesten. Målet om en svarprosent på inngående samtaler til sentralbordet på 98 % vil ikke bli oppnådd sett året under ett. Stort trykk på sentralbordet i forbindelse med utbrudd koronapandemien og periodevis lav bemanning er årsaken. Med styrket bemanning fra september forventes normal svarprosent på inngående samtaler ut året.

▪ Budsjettramme/økonomisk ramme for tjenesteområdet for 2020.

Per 2. tertial har tjenesteområdet Administrasjon et vurdert merforbruk tilsvarende 644.000 kroner som prognose for året. Dette prognostiserte merforbruket oppstår som følge av at utgifter til matvarer for sentralkjøkken er ført på tjenesteområdet administrasjon, mens budsjett ligger på et annet tjenesteområde, videre er det registrert et merforbruk for kriseteamet – disse to faktorene utgjør i sum 1,2 millioner kroner. Dette kompenseres av et mindreforbruk hos Personalstaben og Eiendomsstaben på diverse poster, slik at netto merforbruk blir de prognostiserte 644.000 kroner på årsbasis. Det vil bli arbeidet gjennom 3. tertial for å søke å eliminere dette prognostiserte avviket.

▪ Planlagt utviklingsarbeid for 2020.

Ingen vesentlige avvik meldes per 2. tertial – vurderingen er at planlagt utviklingsarbeid i hovedsak vil bli gjennomført. Personalstaben har som en del av lederutviklingen gjennomført sertifiseringskurs i NeoPi3 (personlighetsprofiler) i august 2020, dette ble forsinket på grunn av koronautbruddet. Målet er å benytte verktøyet som et ledd i kommunens lederutviklingsprogram, men som følge av koronasituasjonen og underbemanning i staben første halvår må dette forskyves til 2021. Service- og IKT-staben melder at utviklingsaktiviteten «Implementering av styringssystem for forvaltning av IKT-infrastruktur/-utstyr med hensyn på økonomi, levetid, tilstand og lokalisering» vil være påstartet inneværende år, men ikke ferdig implementert før i 2021.

Barnehage

- **Mål for tjenesteproduksjonen – målekortet for 2020.**

Ingen avvik meldes per 2. tertial – vurderingen er at målene for tjenesteområdet for 2020 vil nås, men tjenestetilbudet knyttet til vedtektenes åpningstid vil ikke nås dette året. Elverum ligger akkurat på bemanningsnorm og har i tillegg lang ordinær åpningstid (06.45-17.00), med smitteverntiltak klarer vi ikke full åpningstid.

- **Budsjettramme/økonomisk ramme for tjenesteområdet for 2020.**

Per 2. tertial har tjenesteområdet barnehage et samlet vurdert mindreforbruk tilsvarende 1,1 millioner kroner på årsbasis. Grunnen til dette er sparte vikarutgifter som har oppstått som følge av koronasituasjonen. Det registreres reduserte inntekter som følge av reduksjoner i foreldrebetaling. Det er en økning i antall barn under 3 år, noe som fører til tilsetting av flere pedagoger med tilhørende kostnader. Det er også økte behov for spesialpedagogiske tiltak i barnehagene. På barnehagelokaler er det en besparelse på 1,5 millioner kroner. Årsaken til dette er lavere energipriser, samt utbetalt forsikringsoppgjør etter brannen ved Terningen barnehage.

- **Planlagt utviklingsarbeid for 2020.**

Ingen avvik meldes per 2. tertial, men det er forsinkelser i planlagt utviklingsarbeid; blant annet i gjennomføringen av prosjektet Kultur for læring. Dette er mye grunnet koronasituasjonen, men også at det ikke har vært mulig å tilrettelegge for digitale prosesser grunnet at barnehageansatte ikke har hatt tilgang til digitalt bærbart verktøy (pc) til å bruke hjemme.

Skole

- **Mål for tjenesteproduksjonen – målekortet for 2020.**

Grunnskolepoeng:

	2015-16	2016-17	2017-18	2018-19	2019-20
Elverum	41,1	40,2	42,5	42,5	43,2
Hedmark/Innlandet fra 2019/20	40,4	40,8	41,5	41,5	42,8
Nasjonalt	41,2	41,4	41,8	42,0	43,1

Grunnskolepoengene for Elverum er 0,2 poeng bedre enn det som er målsatt. De er også bedre enn for Innlandet og nasjonalt. Med bakgrunn i koronasituasjonen så ble eksamen avlyst, dette kan være noe forklaringen på den betydelige fremgangen, både for Elverum og nasjonalt. Likevel, dette vurderes som svært gledelig! For øvrig meldes ingen avvik på måleindikatorene per 2. tertial – vurderingen er at målene for tjenesteområdet vil nås.

- **Budsjettramme/økonomisk ramme for tjenesteområdet for 2020.**

Per 2. tertial har tjenesteområdet skole et samlet vurdert mindreforbruk på 3,4 millioner kroner som prognose for hele året. Inne i disse tallene ligger en besparelse på vikarer grunnet koronasituasjonen på 1,7 millioner kroner. Det er et avvik på 1 million kroner som skyldes økte refusjoner. På skolelokaler er det en besparelse på 716 000 kroner. Årsaken til dette skyldes lavere energipriser.

- **Planlagt utviklingsarbeid for 2020.**

Utviklingsarbeidet gjennomføres i hovedsak i tråd med planlagt tidsplan. Koronasituasjonen gjør at noen områder gir noe usikkerhet vedrørende fremdrift og kan føre til noe forsinkelse.

Barnevern

- **Mål for tjenesteproduksjonen – målekortet for 2020.**

Ingen avvik meldes per 2. tertial – vurderingen er at målene for tjenesteområdet for 2020 vil nås.

- **Budsjettramme/økonomisk ramme for tjenesteområdet for 2020.**

Per 2. tertial har tjenesteområdet barnevern et vurdert mindreforbruk tilsvarende 2,4 millioner kroner som prognose for hele året. Vel 500.000 kroner forklares ved at det ikke er satt inn vikar ved sjukefravær ettersom det har vært færre ungdommer bosatt i Hamarveien bofellesskap. Resten av avviket forklares ved lavere aktivitet med kjøp av tiltak grunnet koronasituasjonen. Flere tiltak er levert av kommunalt ansatte der det er mulig. Det har også blitt arbeidet aktivt med gjennomgang av saker, og hva som ytes av tilskudd til saker i barnevernet.

- **Planlagt utviklingsarbeid for 2020.**

Ingen avvik meldes per 2. tertial – vurderingen er at planlagt utviklingsarbeid vil bli gjennomført.

Helse - forebygging og behandling

- **Mål for tjenesteproduksjonen – målekortet for 2020.**

Ungdommens hus: Restriksjoner som følge av Korona medfører at mål om besøk ikke nås, Ferieklubben ble ikke gjennomført som tidligere år og utleie til lokale leietakere kan ikke gjennomføres.

I sektor for pleie og omsorg har det grunnet koronasituasjonen vært redusert antall personer som har mottatt dagaktivitetstilbud for å ivareta smittevern hensyn.

Forebyggende tjenester har flere mål som ikke vil nås på grunn av koronatiltak. Det har i lange perioder vært kun et fåtall av oppgaver som har vært gjennomført, utover tilbud til barn med spesielle oppfølgingsbehov. Hjemmebesøk er noe som ikke har vært gjennomført i lange perioder på grunn av koronatiltak, så mål vil ikke nås. Hjemmebesøk av jordmor har heller ikke vært mulig da vi i perioder ikke har hatt jordmor tilgjengelig. Mål om antall kontroller av 4 åringer i barnehage vil heller ikke nås på grunn av koronarestriksjoner.

- **Budsjettramme/økonomisk ramme for tjenesteområdet for 2020.**

Ingen avvik meldes per 2. tertial – vurderingen er at økonomisk ramme for tjenesteområdet for 2020 vil holde.

- **Planlagt utviklingsarbeid for 2020.**

LEAN; kontinuerlig forbedring og utvikling av en varig forbedringskultur: Avvik meldes på dette utviklingspunktet. På grunn av utbrudd av korona pandemi i mars 2020 vil ikke utviklingen av arbeidet gå som planlagt. Samling av flere personer til opplæring og forbedringsmøter har vært og er fortsatt begrenset. Ingen øvrige avvik meldes per 2. tertial – vurderingen er at øvrig planlagt utviklingsarbeid vil bli gjennomført.

Pleie og omsorg

▪ Mål for tjenesteproduksjonen – målekortet for 2020.

Følgende mål forventes ikke oppnådd i 2020:

Mål: Antall plasser dagaktivitet for hjemmeboende personer med demens – 15 plasser.

Beskrivelse av avviket: Dette målet blir ikke nådd. Bakgrunnen er koronapandemien og endrede forutsetninger for drift og utvikling.

Mål: Antall avdelinger som har implementert systematisk forbedringsarbeid ved bruk av forbedringstavle – nå 4/4 avdelinger (ikke 7/7).

Beskrivelse av avviket: Dette målet blir ikke nådd. Bakgrunnen er omorganisering og utfordringer med tanke på koronapandemien.

Mål: Antall avdelinger som har implementert systematisk forbedringsarbeid ved bruk av forbedringstavle (9 avdelinger).

Beskrivelse av avviket: 6 av 9 avdelinger har ikke kommet i gang med forbedringstavle, blant annet på grunn av at koronavirussituasjonen har medført utfordringer med gjennomføring av dette.

Mål: Andel som har fått tilbud om pårørende samtaler: 100 %

Beskrivelse av avviket: Det har ikke vært mulig å gjennomføre samtaler for alle nye pasienter på grunn av koronavirussituasjonen og besøksrestriksjoner. Det jobbes for å få til flest mulig i løpet av året.

Mål: Antall nye brukere henvist til demensteam for kartlegging og utredning av demens: 20 .
Antall utførte utredninger av demens: 15.

Beskrivelse av avviket: Grunnet koronapandemien har det ikke vært mulig å gjennomføre utredninger, da disse krever fysiske møter mellom brukere og ansatte.

Mål: Kapasitet på rus- og psykisk helsetjeneste.

Beskrivelse av avviket: Noen tjenester har vært nedskalert eller satt på pause under første del av koronapandemien. Dette gjelder kurs, grupper og noen typer praktisk bistand. Dette vil sannsynligvis medføre at målet om antall brukere ikke nås gjennom året.

Mål: Utvikling av en varig forbedringskultur. Antall forbedringsforslag per år.

Beskrivelse av avviket: Muligheten til å treffes og jobbe aktivt med dette er ikke prioritert av smittevern hensyn.

▪ Budsjettramme/økonomisk ramme for tjenesteområdet for 2020.

Per 2. tertial har tjenesteområdet Pleie og omsorg et vurdert merforbruk tilsvarende 18,8 millioner kroner som prognose for hele året.

Årsaken til vurdert avvik (kort oppsummert): Det ble ved 1. tertial avdekket underbudsjettering til tjenester som kjøpes av private, hvor inntekten er budsjettert, men ikke hele brutto utgift. Kjøp av tjenester er valgt da kommunen har utfordringer med å sikre tilstrekkelig kompetanse og kontinuitet for å sikre bruker forsvarlig tjeneste, og også sikre forsvarlig arbeidsmiljø for ansatte.

Øvrig drift er redusert i den grad det har vært mulig for å kompensere deler av utgiftsøkningen. Det er også varslet to nye ressurskrevende brukere fra spesialisthelsetjenesten. Den ene er det vurdert at samfunnsvernet ikke kan ivaretas uten et tilrettelagt robust døgntilbud, som ikke er med i prognosen da det ikke er datofestet utskrivelse. Den andre krever omfattende helsehjelp gjennom hele døgnet, hvorpå tjenesten er under oppbygging (politisk behandling).

Refusjonsinntekt for ressurskrevende tjenester er redusert i prognosen. Forventet ekstraintekt på 1,2 millioner kroner som følge av ressursinnsats i 2019 er hensyntatt i prognosen. Det hefter imidlertid stor usikkerhet ved prognosen grunnet koronapandemien.

Vedtak i Handlings- og økonomiplanen 2020-2023 om å stenge institusjonsplasser ble utsatt i påvente av utredning av gjenbruk av areal på Moen sykehjem og Sætre aldersavdeling. Midlertidig stenging av 8 + 8 plasser på Sætre er nå vedtatt. 4 årsverk er så langt redusert, og resterende blir effektivt 01.11.20. I forbindelse med overføring av kommunal øyeblikkelig hjelp til legevakt, ble det overført for mye lønnsressurser, som har medført underdekning av fastlønn på sengepost 1 på helsehuset. Det ser ut til at budsjett for betaling på langtidsopphold nås, men ikke korttidsopphold.

Det har vært og er en stor økning i innvilgelse av vedtak på avlastning, både privat og på Vestly, og kapasiteten er sprengt. Endring i grunnlag for refusjon fra Fylkeskommunen, hvor kommunen stiller med assistenter på videregående skole, vil ikke gi budsjettert refusjonsinntekt.

Salg fra intern catering og middag til hjemmeboende gir en mindreinntekt. Dette har vært en trend de to siste årene, men er forverret som følge av koronapandemien. Reduserte utgifter kompenseres for deler av salgsvikten, men ikke helt.

Biladministrasjonens kostnader til vedlikehold av kjøretøy har vært noe lavere enn forventet i år, og melder derfor et forventet mindreforbruk med 600 000 kroner. Eiendomsdriften ligger an til et mindreforbruk på 600 000 kroner på grunn av lavere energipriser.

▪ **Planlagt utviklingsarbeid for 2020.**

På grunn av pågående koronapandemi er mye av planlagt utviklingsarbeid forsinket, delvis igangsatt og/eller satt på vent. Det meldes avvik på følgende:

Delta i KOLS (kronisk obstruktiv lungesykdom) prosjekt i samarbeid med sykehus og høgskolen for å øke kunnskap om KOLS. **Avvik:** Prosjektdeltakelsen er avsluttet på grunn av knapphet på ressurser.

Videreføre og utvikle arbeidet med kontinuerlig forbedring og LEAN. **Avvik:** På grunn av utbrudd av koronapandemi i mars 2020 vil ikke utviklingen av arbeidet gå som planlagt. Samling av flere personer til opplæring og forbedringsmøter er begrenset, men bruk av tavler og visualisering har vært et viktig verktøy i arbeidet med koronapandemien.

Delta i prosjekt «Kafé etterpå» og «pårørendearbeid» for å styrke tilbud og støtte til pårørende. **Avvik:** Videreføring av tilbudet «Kafé etterpå» er satt på pause på grunn av pågående koronapandemi. Flere av deltakerne er i risikogruppe og det er utfordrende å sikre gode nok smittevernstiltak.

Samarbeide med MHBR om brannsikkerhet for risikoutsatte grupper. **Avvik:** Samarbeidet om risikoutsatte grupper er satt på vent, men det planlegges gjennomføring av årlig brannvernuke på alternativt vis.

Videreutvikle mestringstilbud og satsing på intro-kurset «tankens kraft» i psykisk helse. **Avvik:** På grunn av koronapandemien er kurset Tankens kraft satt på pause. Det ses på ulike alternativer for å få gjennomført kursene som er i tråd med gjeldende smittevernregler.

Forebygge og håndtere vold og trusler mot helsepersonell - jfr. nye pålegg i Arbeidsmiljøloven. **Avvik:** Praktisk opplæring av ressurspersoner er stoppet opp. Det jobbes med implementering av nye utarbeidede rutiner.

Sosial tjenestebistand

▪ Mål for tjenesteproduksjonen – målekortet for 2020.

Mål for aktivitetsplikt er ikke nådd per 2. tertial. Grunnet koronapandemien ligger også aktivitetsplikten delvis nede. Smittefaren gjør at tilbudet til aktivitetsplasser i kommunen og samhandling med brukerne er vanskelig å få til i særlig grad. Det forsøkes å følge opp brukerne så godt det lar seg gjøre innenfor de gjeldende smittevernreglene.

▪ Budsjettramme/økonomisk ramme for tjenesteområdet for 2020.

Per 2. tertial har tjenesteområdet et vurdert mindreforbruk tilsvarende 600 000 kroner på årsbasis. Avviket skyldes ubesatt engasjementstilling og høyere refusjon fra Fylkesmannen.

▪ Planlagt utviklingsarbeid for 2020.

Ingen avvik meldes per 2. tertial – vurderingen er at planlagt utviklingsarbeid vil bli gjennomført.

Sosial – økonomisk bistand

▪ Mål for tjenesteproduksjonen – målekortet for 2020.

Mål for antall deltagere i kvalifiseringsprogrammet vil ikke bli nådd slik situasjonen ser ut ved utgangen av 2. tertial. Vi har nå 23 deltagere mot mål 30. Dette skyldes at mange ble avsluttet i programmet i begynnelsen av 2. tertial for overgang til annet arbeid, arbeidsavklaringspenger eller at de har nådd maksimal tid i programmet. Det har grunnet smittefare ikke vært åpning for praksis på sykehjem eller andre kommunale institusjoner, for nye deltagere.

▪ Budsjettramme/økonomisk ramme for tjenesteområdet for 2020.

Per 2. tertial har tjenesteområdet et vurdert mindreforbruk tilsvarende 411 000 kroner på årsbasis. Avviket skyldes mindre utbetaling av kvalifiseringsstønad og introduksjonslønn grunnet lavere antall deltagere enn budsjettet.

▪ Planlagt utviklingsarbeid for 2020.

Ingen avvik meldes per 2. tertial – vurderingen er at planlagt utviklingsarbeid vil bli gjennomført.

Kultur og religiøse formål

▪ Mål for tjenesteproduksjonen – målekortet for 2020.

Elverum bibliotek - vil ikke nå målene for 2020 på grunn av koronapandemien. Biblioteket stengte 13. mars og åpnet opp igjen med begrenset åpningstid fra 18. mai.

Elverum kulturhus - vil ikke nå målene for 2020 på grunn av koronapandemien. Kinoen har åpnet igjen med begrenset program, men vil ikke være i normal drift før filmindustrien globalt er i en normalsituasjon.

Idrettshallene - vil ikke nå målene for 2020. Elverumshallen stengte 12.mars på grunn av koronakrisen, og åpnet for drift 18.mai innenfor gjeldende nasjonale føringer.

Svømmehallen stengte 12. mars, åpnet for idrettslag i juni, og åpnet for ordinær drift 3. august. Frem til koronasituasjonen er over vil besøket i hallen være under normalen. Både inntekter og besøkstall forventes å være vesentlig lavere enn målekortets indikator ved årsslutt.

▪ **Budsjettramme/økonomisk ramme for tjenesteområdet for 2020**

Ingen avvik på den ordinære driften (eksklusive koronarelaterte inntektstap) meldes per 2. tertial – vurderingen er at økonomisk ramme for tjenesteområdet for 2020 vil holde.

▪ **Planlagt utviklingsarbeid for 2020.**

Elverum bibliotek - Målet om et forsterket fokus på litteratur, formidling og arrangementer rettet mot barn og unge blir vanskelig å nå med dagens bemanningssituasjon. Likeledes samarbeidet med skole/barnehage. Med tjenesteområdets rammer er fokus på daglig drift.

Teknisk forvaltning

▪ **Mål for tjenesteproduksjonen – målekortet for 2020.**

Ingen avvik meldes per 2. tertial – vurderingen er at målene for tjenesteområdet for 2020 vil nås.

▪ **Budsjettramme/økonomisk ramme for tjenesteområdet for 2020.**

Per 2. tertial har tjenesteområdet Teknisk forvaltning et vurdert mindreforbruk tilsvarende 770.000 kroner som prognose for året. Dette har sin bakgrunn i merinntekter og mindrekostnader fra tjenesteproduksjonen innenfor enhetene Geodata og Arealplan. Merinntekter (gebyrer) skyldes høyt aktivtetsnivå, mindrekostnader er innsparing på bruk av vikarmidler.

▪ **Planlagt utviklingsarbeid for 2020.**

Proessen med å etablere nytt interkommunalt GIS samarbeid er forsinket med 2-3 måneder da en ny vurdering av konkurransegrunnlaget og evalueringsprosessen har konkludert med at pågående konkurransen må avlyses og utlyses på nytt. Oppstart av arbeidet med revisjon av kommuneplanens arealdel forutsetter tilførsel av midler, det avklares ikke før i budsjettbehandlingen, og oppstart kan derfor ikke påregnes før 2021.

Teknisk drift

▪ **Mål for tjenesteproduksjonen – målekortet for 2020.**

Ingen avvik meldes per 2. tertial – vurderingen er at målene for tjenesteområdet for 2020 vil nås.

▪ **Budsjettramme/økonomisk ramme for tjenesteområdet for 2020.**

Per 2. tertial har tjenesteområdet Teknisk drift et vurdert merforbruk tilsvarende 200.000 kroner som prognose for året. Dette forklares ved 400.000 kroner i merkostnader på kommunale veger og 200.000 kroner er mindreinntekter på parkering, forutsatt ordinær drift. Lavere energipriser utgjør 300.000 kroner og det er forventet 100.000 kroner i lavere kostnader til vedlikehold av kjøretøy.

- **Planlagt utviklingsarbeid for 2020.**

Styring av prosessen med ny Trafikksikkerhetsplan påhviler ikke lenger tjenesteområdet. For øvrig meldes ingen avvik per 2. tertial – men det knytter seg risiko til om alt planlagt utviklingsarbeid lar seg gjennomføre; situasjonen med koronavirus skaper utfordringer for dette.

Næringsutvikling

- **Mål for tjenesteproduksjonen – målekortet for 2020.**

Målene for eksterne arrangementer og målene for systematiske bedriftsbesøk i 2020 vil med sannsynlighet ikke nås grunnet koronasituasjonen med tilhørende smittevernregler.

- **Budsjettramme/økonomisk ramme for tjenesteområdet for 2020.**

Ingen avvik meldes per 2. tertial – vurderingen er at økonomisk ramme for tjenesteområdet for 2020 vil holde.

- **Planlagt utviklingsarbeid for 2020.**

Oppdatering av den strategiske næringsplanen vil ikke bli ferdigstilt i 2020, men prosessen iverksettes som følge av kommunestyrevedtak i september. For øvrig meldes ingen avvik per 2. tertial – øvrig planlagt utviklingsarbeid vil bli gjennomført.

Fellesfunksjoner

- **Mål for tjenesteproduksjonen – målekortet for 2020.**

Dette området har ingen tjenesteproduksjon eller målekort.

- **Budsjettramme/økonomisk ramme for tjenesteområdet for 2020.**

Koronasituasjonen og endringer i samfunnsøkonomien medfører et forventet lavt lønnsoppgjør. Årets forhandlinger utsatt til høsten og det er for tidlig å si hva lønnsoppgjøret blir, men signaler fra regjeringen er en lønnsøkning på 1,7 %. Det betyr at mye av det som er avsatt til lønnsoppgjør inneværende år kan omdisponeres.

Inndekning av tidligere års premieavvik er budsjettert med 19,7 millioner kroner. Premieavviket i 2019 ble vesentlig lavere enn forventet. Det betyr at 4 millioner kroner kan omdisponeres.

Oppsummert prognose for 2020

Kommunestyret har vedtatt budsjetttrammer på tjenesteområder. Nedenfor er en samlet oversikt på alle tjenesteområder (beløp i hele tusen). På de tjenesteområder hvor det er meldt inn avvik i forhold til årsbudsjett, er det også behov for å foreta budsjettjusteringer.

Tjenesteområde	Årsbudsjett	Avvik ordinær drift*	Sentral vurdering**
Politisk styring	9 227	0	●
Administrasjon	78 806	644	●
Barnehage	172 166	- 1 180	●
Skole	282 237	- 3 486	●
Barnevern	49 533	- 2 445	●
Helse	73 350	- 118	●
Pleie og omsorg	366 986	18 731	●
Sosial - tjenestebistand	5 912	- 600	●
Sosial - økonomisk bistand	54 080	- 411	●
Kultur- og religiøse formål	37 955	- 14	●
Teknisk forvaltning	6 945	- 770	●
Teknisk drift	12 131	200	●
Næringsutvikling	6 385	0	●
Fellesfunksjoner	58 389	- 4 000	●
Total	1 214 102	6 551	

Tabell: Budsjett for 2020 og vurdert avvik/budsjettjustering for tjenesteområdene i 1.000 kroner. Avvik i ordinær drift inneholder også mindretgifter som følge av korona.

* Positive tall viser hvilke beløp som må tilføres tjenesteområdet, mens negative beløp viser midler som kan omdisponeres til andre tjenesteområder.

** = Avvik over 2 % har rødt lys, avvik mellom 1 – 2 % har gult lys og avvik mindre enn 1 % har grønt lys.

Kommentar:

I tabellen over er det et negativt avvik på 6,6 millioner kroner. Samlet avvik på tjenesteområdene eksklusiv fellesfunksjoner er negativt med 10,6 millioner kroner. I dette avviket er ikke koronarelatert avvik med. Koronarelaterte utgifter og inntekter er kommentert i eget kapittel.

Kravet til budsjettbalanse er absolutt. Årets netto renteutgifter er kommentert under eget kapittel for finansforvaltning. Det forventes 8,5 millioner kroner lavere netto renteutgifter inneværende år, og dette er midler som kan omdisponeres og dekke det forventede merforbruket på 6,6 millioner kroner. Differansen på 1,9 millioner kroner bør avsettes til fond (reserve) for å håndtere usikkerhet rundt merutgifter som følge av koronasituasjonen.

Kommunedirektør tilrår kommunestyret å foreta budsjettjusteringer av tjenesteområdenes budsjetttrammer (kommunestyrets rammevedtak) i henhold til tabellen over. Det vi si avvik i ordinær drift dekkes inn med bruk av reduserte netto renteutgifter. Avvik som følge av koronarelaterte forhold reguleres ikke, og vil ved årets slutt fremkomme som avvik mellom regnskap og justert budsjett.

Bevilgningsoversikt - Drift	Regnskap	Revidert budsjett	Vurdert avvik	Prognose 2020
(beløp i 1000 kr)	2020	2020	2020	2020
Generelle driftsinntekter				
Rammetilskudd	-550 785	-671 136		-671 136
Inntekts- og formuesskatt	-414 918	-533 181		-533 181
Eiendomsskatt	-84 697	-84 055		-84 055
Andre generelle driftsinntekter	-27 947	-46 180		-46 180
Sum generelle driftsinntekter	-1 078 347	-1 334 552		-1 334 552
Netto driftsutgifter				
Sum bevilgninger drift, netto	937 034	1 214 333	6 551	1 220 884
Avskrivninger	0	115 500		115 500
Sum netto driftsutgifter	937 034	1 329 833	6 551	1 336 384
Brutto driftsresultat	-141 313	-4 719	6 551	1 832
Finansinntekter/Finansutgifter				
Renteinntekter	-11 182	-18 396		-18 396
Utbytter	-8 603	-8 605		-8 605
Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	0	0		0
Renteutgifter	49 961	72 271	-8 500	63 771
Avdrag på lån	52 076	83 214		83 214
Netto finansutgifter	82 251	128 483	-8 500	119 983
Motpost avskrivninger	0	-115 500		-115 500
Netto driftsresultat	-59 063	8 263	-1 949	6 314
Disponering eller dekning av netto driftsresultat				
Overføring til investering	0	6 057		6 057
Netto avsetninger til eller bruk av bundne driftsfond	3 716	-4 522		-4 522
Netto avsetninger* til eller bruk av disposisjonsfond	-1 018	-9 799	1 949	-7 850
Dekning av tidligere års merforbruk	0	0		0
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	2 698	-8 264	0	-6 315
*Mindreforbuk – avsatt til disposisjonsfon.	0	294	1 949	2 244

Tabell: Bevilgningsoversikt – drift, hvor forslag til budsjettjusteringen er innarbeidet.

Netto driftsresultat bedres med 2 millioner kroner som følge av de innmeldte avvik i ordinær drift og reduserte renteutgifter. Koronarelaterte forhold foreslås ikke innarbeidet. Det betyr at ved årets slutt vil det fremkomme avvik mellom budsjett og regnskap i skjemaet for bevilgningsoversikt drift og bevilgninger til de enkelte tjenesteområdene. Avvikene vil først og fremst skyldes koronarelaterte forhold. I følge prognosen vil summen av avviket bli på -0,7 millioner kroner, men dette er foreløpige prognoser. Et stort smitteutbrudd, eller mange små, vil med sannsynligvis påføre kommunen vesentlige merutgifter. Sentrale myndigheter følger nøye med, og det kan være at det kommer flere tiltakspakker for å kompensere koronarelaterte avvik. Situasjonen er fortsatt ikke under kontroll og all bruk av ressurser utover et minimum for å opprette driften bør unngås.

Investeringsprosjekter - status

Nedenfor er pågående investeringsprosjekter kommentert av prosjektansvarlige per utgangen av 2. tertial 2020. Det er behov for å foreta endringer i investeringsbudsjettet slik at budsjett samsvarer med fremdrift. Midler som må overføres til 2021 vil bli innarbeidet i kommende årsbudsjett og økonomiplan.

Prosjekt (tall i 1000 kr)	Revidert budsjett 2020	Regnskap per 31.08.2020	Estimert totalforbruk 2020	Kommentar på avvik mot budsjett
Jotuntoppen bo- og omsorgssenter	0	30	30	3 års garantibefaring gjennomført med påfølgende utbedring.
Helsehuset alt. 3 inkl. Moen og omsorgsboliger.	0	9 210	9 300	1 års garantibefaring utsatt pga. Covid-19. Prosjektverktøy under avvikling med tilhørende overtakelse av dokumentasjon.
12 boenheter for unge med nedsatt funksjonsnivå (Vestad Omsorgsboliger)	51 873	1 574	2 200	Ydalir boligutvikling AS mottok ingen tilbud på utlyst konkurranse om kontrahering av utviklingspartner før sommeren. Prosjektet er nå planlagt videreutviklet i egen regi med fokus på å redusere risiko for potensielle utviklingspartnere. Ny utlysning av konkurranse kommer i løpet av høsten.
Boliger til vanskeligstilte	817	219	300	Arealplan jobber med å få reguleringsplanen godkjent. Restbeløp er hensyntatt i rebudsjettering for økonomiplan perioden 2021-2024.
Kjøp av kommunale boliger 2020	12 000	3 250	6 500	En av fire boliger anskaffet. Overvåker boliger til salgs i markedet.
Elverum kulturhus nytt lydanlegg	0	5 746	6 000	Prosess for innkjøp og montering er i gang og fullføres høst 2020. Det ble opprinnelig bevilget 5 mill.kr i 2019, men prosjektet kom ikke i gang før i 2020.
Handlingsplan universell utforming	0	49	49	Ferdigstilt. Prosjektet er belastet med prosjektleder lønn i forbindelse med endeling slutføring av handlingsplanen 1. halvår 2020, jf. tidligere vedtatt bevilgning (rest saldo).
IT investeringer 2020	5 099	2 072	3 900	Estimert mindreforbruk i 2020 skyldes forsinket oppstart av planlagte investeringer/aktiviteter grunnet omprioriteringer ifm koronapandemi. Disse aktivitetene gjennomføres i 2021 og mindreforbruk overføres til 2021.
Agresso 2020	1 000	383	600	Arbeidet med digitalisering og utvikling av Agresso (økonomisystem) er godt i gang. Deler av årets bevilgning må overføres til 2020 ettersom en del av arbeidet har tatt noe mer tid.
Hanstad skole - Massivtre moduler - fase 2	1 000	87	200	Ferdigattest mottatt for massivtrebygget ved Hanstad skole. Utdanningskomiteen har bestilt utredning av 3 ulike alternativer knyttet til Hanstad skole inkludert mulig nybygg og rehabilitering av Elverum ungdomsskole.
Infrastruktur Vestad skole	9 225	988	7 752	Prosjektet er ferdigstilt. Restbeløp bør overføres til garantifond for å finansiere eventuelle utbedringer etter 1-års garantibefaring i 2021.
Vestad skole – ombygging av planløsning	0	49	49	Ferdigstilt.
Flytting av undervisningsmodul fra Frydenlund til Vestad skole	0	552	2 612	Ferdigstilt i 2019. Opparbeidelse av utomhus 2020 finansiert av tidligere vedtatt bevilgning (rest saldo).

Prosjekt (tall i 1000 kr)	Revidert budsjett 2020	Regnskap per 31.08.2020	Estimert totalforbruk 2020	Kommentar på avvik mot budsjett
Lillemoen skole - Tilbygg/rehabilitering	2 747	409	2 747	Prøvedriftsperioden er ikke satt i gang pga. mangler ved kontraktsutførelsen for varmeanlegget. Gjenstående arbeider består i å utbedre varmeanlegg, samt rive gammelt skolebygg.
Ydalir skole	3 225	2 152	3 225	Ferdigstilt. Prosjektet er nå i garantifase.
Ydalir - ny barnehage 2020	1 005	2 883	3 000	Ferdigstilt. Merkostnaden skyldes økning av målprisen som følge av nødvendige tilleggsbehov, bl.a. snøsikring av tak over barnevognskur samt etablere port for å avgrense området hvor store barn sykler rundt i uteområdet. Samlet kostnad er for øvrig innenfor vedtatt totalbudsjett, jf. tidligere bevilgninger. Prosjektet er nå i garantifase.
Allaktivetsarena	300	231	300	Ingen avvik å melde.
Oppgradering Elverum kapell	583	141	583	Detaljering av tiltak, som grunnlag for anbud, pågår i samarbeid med kirkevergen. Avventer politisk avklaring vedrørende behov for tilleggsbevilgning.
Kjøp av biler-jevn utskifting 2020	3 000	758	2 700	Mindre kjøp som følge av strategi for holde igjen på utskifting av biler.
Driftsmaskiner eiendom	175	174	174	Anskaffelsen er sluttført.
Utfasing av oljekjeler	2 400	63	2 400	Pågår og avsluttes i løpet av året.
Kjøp av renholdsmaskiner NRK bygget	150	115	115	Anskaffelsen er sluttført.
Smestadtoppen	7 500	8 366	8 366	Utbyggingsavtale med bruk av anleggsbidragsmodellen, ingen låneopptak + 5% adm.påslag.
Undergang Jernbane Heradsbygd	8 500	8 637	10 000	Uforutsette, men nødvendige arbeider, både prosjektering og utførelse; medfører rammeoverskridelse.
Parkering Fjeldmoravegen barnehage	1 000	165	1 000	Pågår og forventes ferdigstilt høsten 2020.
Gatelys	0	1	1	Overførte midler fra 2019
Utbygging Grindalsmoen vest	1 000	3 393	3 393	Utbyggingsavtale med bruk av anleggsbidragsmodellen, ingen låneopptak + 5% adm.påslag.
Eiendomsinngrep	200	22	200	Ingen avvik å melde.
Hovedplan VA - alle anlegg	25 000	12 782	25 000	Ingen avvik å melde.
Gate, veg og park	11 640	1 816	11 640	Ingen avvik. Bruk av Koronamidler påregnes å redusere estimert totalforbruk noe.
Bruer	3 314	706	3 314	Ingen avvik å melde.
IT investeringer 2020 - velferdsteknologi	5 104	0	2 950	Planlagte investeringsaktiviteter forsinket grunnet omprioriteringer ifm koronapandemi og at leverandørens løsninger frem til nå har hatt mangelfull funksjonalitet, begrenset integrasjon mot kommunens velferdsplattform og er opplevd noe umodne. Flere aktiviteter startes/forseres høsten 2020, men vil ikke bli ferdigstilt før i 2021. Estimert mindreforbruk overføres til 2021.
Digitalt undervisningsmateriell-småskoletrinnet	1 000	0	1 000	Med bakgrunn i at midler til ikt skole i hovedsak blir brukt til å bedre infrastrukturen så går disse midlene til innkjøp/utskifting av pc'er i grunnskolen.
IKT i skole 2019	2 150	0	2 150	Disse midlene brukes i hovedsak på forbedring av infrastruktur på hver skole. Dette for å takle økt mengde av digitale enheter.

Prosjekt (tall i 1000 kr)	Revidert budsjett 2020	Regnskap per 31.08.2020	Estimert totalforbruk 2020	Kommentar på avvik mot budsjett
Kinoprojektor	2 750	0	0	Prosjektet må sees i sammenheng med "Elverum Kulturhus nytt kinoanlegg"
Lager til elektrisk drevne kjøretøy	300	0	300	Avventer rammeavtale med håndverkere, som nå er utlyst på Doffin. Planlagt oppstart av prosjektet høsten 2020.
Personalbase Sandmoen	2 282	0	200	Avventer rammeavtale med håndverkere, som nå er utlyst på Doffin. Planlagt oppstart av prosjektet høsten 2020. Restbeløp må overføres/innarbeides i investeringskalkyle for økonomiplan perioden 2021-2024.
Biler og maskiner	2 342	0	2 342	Ingen avvik å melde.
GPS mottaker Geodata	250	0	250	Innkjøpt, eksternt finansiert (LACF-Kartverket)
SUM	168 931	67 020	126 840	42,1 millioner kr. – Avvik mellom budsjett 2020 og forventet forbruk 2020.

Tabell: Investeringsprosjekter i Elverum kommune – status per 2. tertial 2020. Tall i 1.000 kroner.

Investeringsbudsjettet er som kjent ettårig. Dette innebærer at investeringsprosjekter som vil gå over flere budsjettår, skal ha en bevilgningsramme hvert år som svarer til forventet utgift det aktuelle året.

Veileder til Forskrift om årsbudsjett og Forskrift om årsregnskap krever at kommunestyret innen utgangen av året skal justere investeringsrammene i samsvar med faktisk framdrift i prosjektene.

Investeringsbudsjettet for investeringer i anleggsmidler må reduseres med 53,8 millioner kroner. Alle foreslåtte budsjettendringer er oppsummert i bevilgningsoversikt - investering:

Bevilgningsoversikt – Investering (beløp i 1000 kr)	Revidert budsjett 2020	Forslag til budsjettendringer 2020	Merknad	Justert budsjett 2020
Investeringsutgifter				
Investeringer i varige driftsmidler	168 931	-42 091	1)	126 840
Tilskudd til andres investeringer				
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	14 857			14 857
Utlån av egne midler				
Avdrag på lån	22 068	35 080	2)	57 148
Sum investeringsutgifter	205 855			198 845
Investeringsinntekter				
Kompensasjon for merverdiavgift	-28 186	9 618	3)	-18 568
Tilskudd fra andre	-20 212	-2 607	4)	-22 819
Salg av varige driftsmidler	-3 350			-3 350
Salg av finansielle anleggsmidler				
Utdeling fra selskaper				
Mottatte avdrag på utlån av egne midler	-487			-487
Bruk av lån	-115 295			-115 295
Sum investeringsinntekter	-167 531			-160 520
Videreutlån				
Videreutlån	85 000			85 000
Bruk av lån til videreutlån	-85 000			-85 000

Bevilgningsoversikt – Investering (beløp i 1000 kr)	Revidert budsjett 2020	Forslag til budsjettendringer 2020	Merknad	Justert budsjett 2020
Avdrag på lån til videreutlån	19 994			19 994
Mottatte avdrag på videreutlån	-19 994			-19 994
Netto utgifter videreutlån	0			
Overføring fra drift og netto avsetninger				
Overføring fra drift	-6 057			-6 057
Netto avsetninger til eller bruk av bundne investeringsfond	-22 068			-22 068
Netto avsetninger til eller bruk av ubundet investeringsfond	-10 200			-10 200
Dekning av tidligere års udekket beløp				0
Sum overføring fra drift og netto avsetninger	-38 325			-38 325
Fremført til inndekning i senere år (udekket beløp)	0	0		0

Tabell: Bevilgningsoversikt - investering etter foreslåtte budsjettendringer.

Merknader:

- 1) Budsjettet for investeringer i anleggsmidler må reduseres med 42,1 millioner kroner. Dette oppstår som følge av sektor- og stabssjefenes innmeldte avvik mellom budsjett og prognose for regnskap 2020.
- 2) En reduksjon i investeringer i anleggsmidler gir et redusert behov for låneopptak på 35,1 millioner kroner. Årets låneopptak kan reduseres, og det gjøres ved å foreta en ekstraordinær nedbetaling på lån.
- 3) Kommunen får kompensert betalt merverdiavgift. Reduserte investeringer gir 9,6 millioner kroner mindre i merverdiavgiftskompensasjonen.
- 4) Økte investeringskostnader for prosjektene Smestadtoppen og Grindalsmoen vest gir økte refusjoner fra utbyggere på 2,6 millioner kroner.

Forventet framdrift i de forskjellige investeringsprosjektene over gir grunnlag for endringer i årets investeringsbudsjett. Kommunedirektøren ber om myndighet til å foreta budsjettjusteringer i samsvar med tabellen over, hensikten er å få mest mulig samsvar mellom årets regnskap og budsjett.

Endringene medfører at bruk av lån kan reduseres med 35 080 000 kroner, fra 115 295 000 kroner til 80 215 000 kroner.